

GENESIS

Capitulum: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35

36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

CAPITULUM 1

In principio creavit Deus caelum et terram

2 terra autem erat inanis et vacua et tenebrae super faciem abyssi et spiritus Dei ferebatur super aquas

3 dixitque Deus fiat lux et facta est lux

4 et vidit Deus lucem quod esset bona et divisit lucem ac tenebras

5 appellavitque lucem diem et tenebras noctem factumque est vespere et mane dies unus

6 dixit quoque Deus fiat firmamentum in medio aquarum et dividat aquas ab aquis

7 et fecit Deus firmamentum divisitque aquas quae erant sub firmamento ab his quae erant super firmamentum et factum est ita

8 vocavitque Deus firmamentum caelum et factum est vespere et mane dies secundus

9 dixit vero Deus congregentur aquae quae sub caelo sunt in locum unum et appareat arida factumque est ita

10 et vocavit Deus aridam terram congregationesque aquarum appellavit maria et vidit Deus quod esset bonum

11 et ait germinet terra herbam virentem et facientem semen et lignum pomiferum faciens fructum iuxta genus suum cuius semen in semet ipso sit super terram et factum est ita

12 et protulit terra herbam virentem et adferentem semen iuxta genus suum lignumque faciens fructum et habens unumquodque sementem secundum speciem suam et vidit Deus quod esset bonum

13 factumque est vespere et mane dies tertius

14 dixit autem Deus fiant luminaria in firmamento caeli ut dividant diem ac noctem et sint in signa et tempora et dies et annos

15 ut luceant in firmamento caeli et inluminent terram et factum est ita

16 fecitque Deus duo magna luminaria luminare maius ut praeesset diei et luminare minus ut praeesset nocti et stellas

17 et posuit eas in firmamento caeli ut lucerent super terram

18 et praeessent diei ac nocti et dividerent lucem ac tenebras et vidit Deus quod esset bonum

19 et factum est vespere et mane dies quartus

20 dixit etiam Deus producant aquae reptile animae viventis et volatile super terram sub

firmamento caeli

²¹ creavitque Deus cete grandia et omnem animam viventem atque motabilem quam produxerant aquae in species suas et omne volatile secundum genus suum et vidit Deus quod esset bonum

²² benedixitque eis dicens crescite et multiplicamini et replete aquas maris avesque multiplicentur super terram

²³ et factum est vespere et mane dies quintus

²⁴ dixit quoque Deus producat terra animam viventem in genere suo iumenta et reptilia et bestias terrae secundum species suas factumque est ita

²⁵ et fecit Deus bestias terrae iuxta species suas et iumenta et omne reptile terrae in genere suo et vidit Deus quod esset bonum

²⁶ et ait faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram et praesit piscibus maris et volatilibus caeli et bestiis universaeque terrae omnique reptili quod movetur in terra

²⁷ et creavit Deus hominem ad imaginem suam ad imaginem Dei creavit illum masculum et feminam creavit eos

²⁸ benedixitque illis Deus et ait crescite et multiplicamini et replete terram et subicite eam et dominamini piscibus maris et volatilibus caeli et universis animantibus quae moventur super terram

²⁹ dixitque Deus ecce dedi vobis omnem herbam adferentem semen super terram et universa ligna quae habent in semet ipsis sementem generis sui ut sint vobis in escam

³⁰ et cunctis animantibus terrae omnique volucris caeli et universis quae moventur in terra et in quibus est anima vivens ut habeant ad vescendum et factum est ita

³¹ viditque Deus cuncta quae fecit et erant valde bona et factum est vespere et mane dies sextus

CAPITULUM 2

Igitur perfecti sunt caeli et terra et omnis ornatus eorum

² conplevitque Deus die septimo opus suum quod fecerat et requievit die septimo ab universo opere quod patrarat

³ et benedixit diei septimo et sanctificavit illum quia in ipso cessaverat ab omni opere suo quod creavit Deus ut faceret

⁴ istae generationes caeli et terrae quando creatae sunt in die quo fecit Dominus Deus caelum et terram

⁵ et omne virgultum agri antequam oreretur in terra omnemque herbam regionis priusquam germinaret non enim pluerat Dominus Deus super terram et homo non erat qui operaretur terram

⁶ sed fons ascendebat e terra inrigans universam superficiem terrae

⁷ formavit igitur Dominus Deus hominem de limo terrae et inspiravit in faciem eius spiraculum vitae et factus est homo in animam viventem

⁸ plantaverat autem Dominus Deus paradisum voluptatis a principio in quo posuit hominem quem formaverat

⁹ produxitque Dominus Deus de humo omne lignum pulchrum visu et ad vescendum suave lignum etiam vitae in medio paradisi lignumque scientiae boni et mali

¹⁰ et fluvius egrediebatur de loco voluptatis ad inrigandum paradisum qui inde dividitur in

quattuor capita

- ¹¹ nomen uni Phison ipse est qui circuit omnem terram Evilat ubi nascitur aurum
- ¹² et aurum terrae illius optimum est ibique invenitur bdellium et lapis onychinus
- ¹³ et nomen fluvio secundo Geon ipse est qui circuit omnem terram Aethiopiae
- ¹⁴ nomen vero fluminis tertii Tigris ipse vadit contra Assyrios fluvius autem quartus ipse est Eufrates
- ¹⁵ tulit ergo Dominus Deus hominem et posuit eum in paradiso voluptatis ut operaretur et custodiret illum
- ¹⁶ praecepitque ei dicens ex omni ligno paradisi comede
- ¹⁷ de ligno autem scientiae boni et mali ne comedas in quocumque enim die comederis ex eo morte morieris
- ¹⁸ dixit quoque Dominus Deus non est bonum esse hominem solum faciamus ei adiutorium similem sui
- ¹⁹ formatis igitur Dominus Deus de humo cunctis animantibus terrae et universis volatilibus caeli adduxit ea ad Adam ut videret quid vocaret ea omne enim quod vocavit Adam animae viventis ipsum est nomen eius
- ²⁰ appellavitque Adam nominibus suis cuncta animantia et universa volatilia caeli et omnes bestias terrae Adam vero non inveniebatur adiutor similis eius
- ²¹ inmisit ergo Dominus Deus soporem in Adam cumque obdormisset tulit unam de costis eius et replevit carnem pro ea
- ²² et aedificavit Dominus Deus costam quam tulerat de Adam in mulierem et adduxit eam ad Adam
- ²³ dixitque Adam hoc nunc os ex ossibus meis et caro de carne mea haec vocabitur virago quoniam de viro sumpta est
- ²⁴ quam ob rem relinquet homo patrem suum et matrem et adhaerebit uxori suae et erunt duo in carne una
- ²⁵ erant autem uterque nudi Adam scilicet et uxor eius et non erubescabant

CAPITULUM 3

- S**ed et serpens erat callidior cunctis animantibus terrae quae fecerat Dominus Deus qui dixit ad mulierem cur praecepit vobis Deus ut non comederetis de omni ligno paradisi
- ² cui respondit mulier de fructu lignorum quae sunt in paradiso vescemur
- ³ de fructu vero ligni quod est in medio paradisi praecepit nobis Deus ne comederemus et ne tangeremus illud ne forte moriamur
- ⁴ dixit autem serpens ad mulierem nequaquam morte moriemini
- ⁵ scit enim Deus quod in quocumque die comederitis ex eo aperientur oculi vestri et eritis sicut dii scientes bonum et malum
- ⁶ vidit igitur mulier quod bonum esset lignum ad vescendum et pulchrum oculis aspectuque delectabile et tulit de fructu illius et comedit deditque viro suo qui comedit
- ⁷ et aperti sunt oculi amborum cumque cognovissent esse se nudos consuerunt folia ficus et fecerunt sibi perizomata
- ⁸ et cum audissent vocem Domini Dei deambulantis in paradiso ad auram post meridiem abscondit se Adam et uxor eius a facie Domini Dei in medio ligni paradisi
- ⁹ vocavitque Dominus Deus Adam et dixit ei ubi es

¹⁰ qui ait vocem tuam audivi in paradiso et timui eo quod nudus essem et abscondi me
¹¹ cui dixit quis enim indicavit tibi quod nudus esses nisi quod ex ligno de quo tibi
praeceperam ne comederes comedisti
¹² dixitque Adam mulier quam dedisti sociam mihi dedit mihi de ligno et comedi
¹³ et dixit Dominus Deus ad mulierem quare hoc fecisti quae respondit serpens decepit
me et comedi
¹⁴ et ait Dominus Deus ad serpentem quia fecisti hoc maledictus es inter omnia animantia
et bestias terrae super pectus tuum gradieris et terram comedes cunctis diebus vitae tuae
¹⁵ inimicitias ponam inter te et mulierem et semen tuum et semen illius ipsa conteret caput
tuum et tu insidiaberis calcaneo eius
¹⁶ mulieri quoque dixit multiplicabo aerumnas tuas et conceptus tuos in dolore paries filios
et sub viri potestate eris et ipse dominabitur tui
¹⁷ ad Adam vero dixit quia audisti vocem uxoris tuae et comedisti de ligno ex quo
praeceperam tibi ne comederes maledicta terra in opere tuo in laboribus comedes eam
cunctis diebus vitae tuae
¹⁸ spinas et tribulos germinabit tibi et comedes herbas terrae
¹⁹ in sudore vultus tui vesceris pane donec revertaris in terram de qua sumptus es quia
pulvis es et in pulverem reverteris
²⁰ et vocavit Adam nomen uxoris suae Hava eo quod mater esset cunctorum viventium
²¹ fecit quoque Dominus Deus Adam et uxori eius tunicas pellicias et induit eos
²² et ait ecce Adam factus est quasi unus ex nobis sciens bonum et malum nunc ergo ne
forte mittat manum suam et sumat etiam de ligno vitae et comedat et vivat in aeternum
²³ emisit eum Dominus Deus de paradiso voluptatis ut operaretur terram de qua sumptus
est
²⁴ eiecitque Adam et conlocavit ante paradisum voluptatis cherubin et flammeum gladium
atque versatilem ad custodiendam viam ligni vitae

CAPITULUM 4

Adam vero cognovit Havam uxorem suam quae concepit et peperit Cain dicens possedi
hominem per Dominum

² rursusque peperit fratrem eius Abel fuit autem Abel pastor ovium et Cain agricola
³ factum est autem post multos dies ut offerret Cain de fructibus terrae munera Domino
⁴ Abel quoque obtulit de primogenitis gregis sui et de adipibus eorum et respexit Dominus
ad Abel et ad munera eius
⁵ ad Cain vero et ad munera illius non respexit iratusque est Cain vehementer et concidit
vultus eius
⁶ dixitque Dominus ad eum quare maestus es et cur concidit facies tua
⁷ nonne si bene egeris recipies sin autem male statim in foribus peccatum aderit sed sub
te erit appetitus eius et tu dominaberis illius
⁸ dixitque Cain ad Abel fratrem suum egrediamur foras cumque essent in agro consurrexit
Cain adversus Abel fratrem suum et interfecit eum
⁹ et ait Dominus ad Cain ubi est Abel frater tuus qui respondit nescio num custos fratris
mei sum
¹⁰ dixitque ad eum quid fecisti vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra

11 nunc igitur maledictus eris super terram quae aperuit os suum et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua

12 cum operatus fueris eam non dabit tibi fructus suos vagus et profugus eris super terram

13 dixitque Cain ad Dominum maior est iniquitas mea quam ut veniam merear

14 ecce eicis me hodie a facie terrae et a facie tua abscondar et ero vagus et profugus in terra omnis igitur qui invenerit me occidet me

15 dixitque ei Dominus nequaquam ita fiet sed omnis qui occiderit Cain septuplum punietur posuitque Dominus Cain signum ut non eum interficeret omnis qui invenisset eum

16 egressusque Cain a facie Domini habitavit in terra profugus ad orientalem plagam Eden

17 cognovit autem Cain uxorem suam quae concepit et peperit Enoch et aedificavit civitatem vocavitque nomen eius ex nomine filii sui Enoch

18 porro Enoch genuit Irad et Irad genuit Maviahel et Maviahel genuit Matusahel et Matusahel genuit Lamech

19 qui accepit uxores duas nomen uni Ada et nomen alteri Sella

20 genuitque Ada label qui fuit pater habitantium in tentoriis atque pastorum

21 et nomen fratris eius lubal ipse fuit pater canentium cithara et organo

22 Sella quoque genuit Thubalcain qui fuit malleator et faber in cuncta opera aeris et ferri soror vero Thubalcain Noemma

23 dixitque Lamech uxoribus suis Adae et Sellae audite vocem meam uxores Lamech auscultate sermonem meum quoniam occidi virum in vulnus meum et adulescentulum in livorem meum

24 septuplum ultio dabitur de Cain de Lamech vero septuagies septies

25 cognovit quoque adhuc Adam uxorem suam et peperit filium vocavitque nomen eius Seth dicens posuit mihi Deus semen aliud pro Abel quem occidit Cain

26 sed et Seth natus est filius quem vocavit Enos iste coepit invocare nomen Domini

CAPITULUM 5

hic est liber generationis Adam in die qua creavit Deus hominem ad similitudinem Dei fecit illum

2 masculum et feminam creavit eos et benedixit illis et vocavit nomen eorum Adam in die qua creati sunt

3 vixit autem Adam centum triginta annis et genuit ad similitudinem et imaginem suam vocavitque nomen eius Seth

4 et facti sunt dies Adam postquam genuit Seth octingenti anni genuitque filios et filias

5 et factum est omne tempus quod vixit Adam anni nongenti triginta et mortuus est

6 vixit quoque Seth centum quinque annos et genuit Enos

7 vixitque Seth postquam genuit Enos octingentis septem annis genuitque filios et filias

8 et facti sunt omnes dies Seth nongentorum duodecim annorum et mortuus est

9 vixit vero Enos nonaginta annis et genuit Cainan

10 post cuius ortum vixit octingentis quindecim annis et genuit filios et filias

11 factique sunt omnes dies Enos nongentorum quinque annorum et mortuus est

12 vixit quoque Cainan septuaginta annis et genuit Malalehel

13 et vixit Cainan postquam genuit Malalehel octingentos quadraginta annos genuitque filios et filias

¹⁴ et facti sunt omnes dies Cainan nongenti decem anni et mortuus est
¹⁵ vixit autem Malalehel sexaginta quinque annos et genuit lared
¹⁶ et vixit Malalehel postquam genuit lared octingentis triginta annis et genuit filios et filias
¹⁷ et facti sunt omnes dies Malalehel octingenti nonaginta quinque anni et mortuus est
¹⁸ vixitque lared centum sexaginta duobus annis et genuit Enoch
¹⁹ et vixit lared postquam genuit Enoch octingentos annos et genuit filios et filias
²⁰ et facti sunt omnes dies lared nongenti sexaginta duo anni et mortuus est
²¹ porro Enoch vixit sexaginta quinque annis et genuit Mathusalam
²² et ambulavit Enoch cum Deo postquam genuit Mathusalam trecentis annis et genuit filios et filias
²³ et facti sunt omnes dies Enoch trecenti sexaginta quinque anni
²⁴ ambulavitque cum Deo et non apparuit quia tulit eum Deus
²⁵ vixit quoque Mathusalam centum octoginta septem annos et genuit Lamech
²⁶ et vixit Mathusalam postquam genuit Lamech septingentos octoginta duos annos et genuit filios et filias
²⁷ et facti sunt omnes dies Mathusalae nongenti sexaginta novem anni et mortuus est
²⁸ vixit autem Lamech centum octoginta duobus annis et genuit filium
²⁹ vocavitque nomen eius Noe dicens iste consolabitur nos ab operibus et laboribus manuum nostrarum in terra cui maledixit Dominus
³⁰ vixitque Lamech postquam genuit Noe quingentos nonaginta quinque annos et genuit filios et filias
³¹ et facti sunt omnes dies Lamech septingenti septuaginta septem anni et mortuus est
³² Noe vero cum quingentorum esset annorum genuit Sem et Ham et Iafeth

CAPITULUM 6

Cumque coepissent homines multiplicari super terram et filias procreassent
² videntes filii Dei filias eorum quod essent pulchrae acceperunt uxores sibi ex omnibus quas elegerant
³ dixitque Deus non permanebit spiritus meus in homine in aeternum quia caro est eruntque dies illius centum viginti annorum
⁴ gigantes autem erant super terram in diebus illis postquam enim ingressi sunt filii Dei ad filias hominum illaeque genuerunt isti sunt potentes a saeculo viri famosi
⁵ videns autem Deus quod multa malitia hominum esset in terra et cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni tempore
⁶ paenituit eum quod hominem fecisset in terra et tactus dolore cordis intrinsecus
⁷ delebo inquit hominem quem creavi a facie terrae ab homine usque ad animantia a reptili usque ad volucres caeli paenitet enim me fecisse eos
⁸ Noe vero invenit gratiam coram Domino
⁹ hae generationes Noe Noe vir iustus atque perfectus fuit in generationibus suis cum Deo ambulavit
¹⁰ et genuit tres filios Sem Ham et Iafeth
¹¹ corrupta est autem terra coram Deo et repleta est iniquitate
¹² cumque vidisset Deus terram esse corruptam omnis quippe caro corruerat viam suam

super terram

13 dixit ad Noe finis universae carnis venit coram me repleta est terra iniquitate a facie eorum et ego disperdam eos cum terra

14 fac tibi arcam de lignis levigatis mansiunculas in arca facies et bitumine linies intrinsecus et extrinsecus

15 et sic facies eam trecentorum cubitorum erit longitudo arcae quinquaginta cubitorum latitudo et triginta cubitorum altitudo illius

16 fenestram in arca facies et in cubito consummabis summitatem ostium autem arcae pones ex latere deorsum cenacula et tristega facies in ea

17 ecce ego adducam diluvii aquas super terram ut interficiam omnem carnem in qua spiritus vitae est subter caelum universa quae in terra sunt consumentur

18 ponamque foedus meum tecum et ingredieris arcam tu et filii tui uxor tua et uxores filiorum tuorum tecum

19 et ex cunctis animantibus universae carnis bina induces in arcam ut vivant tecum masculini sexus et feminini

20 de volucris iuxta genus suum et de iumentis in genere suo et ex omni reptili terrae secundum genus suum bina de omnibus ingredientur tecum ut possint vivere

21 tolles igitur tecum ex omnibus escis quae mandi possunt et conportabis apud te et erunt tam tibi quam illis in cibum

22 fecit ergo Noe omnia quae praeceperat illi Deus

CAPITULUM 7

dixitque Dominus ad eum ingredi tu et omnis domus tua arcam te enim vidi iustum coram me in generatione hac

2 ex omnibus animantibus mundis tolle septena septena masculum et feminam de animantibus vero non mundis duo duo masculum et feminam

3 sed et de volatilibus caeli septena septena masculum et feminam ut salvetur semen super faciem universae terrae

4 adhuc enim et post dies septem ego pluam super terram quadraginta diebus et quadraginta noctibus et delebo omnem substantiam quam feci de superficie terrae

5 fecit ergo Noe omnia quae mandaverat ei Dominus

6 eratque sescentorum annorum quando diluvii aquae inundaverunt super terram

7 et ingressus est Noe et filii eius uxor eius et uxores filiorum eius cum eo in arcam propter aquas diluvii

8 de animantibus quoque mundis et imundis et de volucris et ex omni quod movetur super terram

9 duo et duo ingressa sunt ad Noe in arcam masculus et femina sicut praeceperat Deus Noe

10 cumque transissent septem dies aquae diluvii inundaverunt super terram

11 anno sescentesimo vitae Noe mense secundo septimodecimo die mensis rupti sunt omnes fontes abyssi magnae et cataractae caeli apertae sunt

12 et facta est pluvia super terram quadraginta diebus et quadraginta noctibus

13 in articulo diei illius ingressus est Noe et Sem et Ham et Iafeth filii eius uxor illius et tres uxores filiorum eius cum eis in arcam

14 ipsi et omne animal secundum genus suum universaque iumenta in genus suum et

omne quod movetur super terram in genere suo cunctumque volatile secundum genus suum universae aves omnesque volucres

15 ingressae sunt ad Noe in arcam bina et bina ex omni carne in qua erat spiritus vitae

16 et quae ingressa sunt masculus et femina ex omni carne introierunt sicut praeceperat ei Deus et inclusit eum Dominus de foris

17 factumque est diluvium quadraginta diebus super terram et multiplicatae sunt aquae et elevaverunt arcam in sublime a terra

18 vehementer inundaverunt et omnia repleverunt in superficie terrae porro arca ferebatur super aquas

19 et aquae praevaluerunt nimis super terram opertique sunt omnes montes excelsi sub universo caelo

20 quindecim cubitis altior fuit aqua super montes quos operuerat

21 consumptaque est omnis caro quae movebatur super terram volucrum animantium bestiarum omniumque reptilium quae reptant super terram universi homines

22 et cuncta in quibus spiraculum vitae est in terra mortua sunt

23 et delevit omnem substantiam quae erat super terram ab homine usque ad pecus tam reptile quam volucres caeli et deleta sunt de terra remansit autem solus Noe et qui cum eo erant in arca

24 obtinueruntque aquae terras centum quinquaginta diebus

CAPITULUM 8

Recordatus autem Deus Noe cunctarumque animantium et omnium iumentorum quae erant cum eo in arca adduxit spiritum super terram et inminutae sunt aquae

2 et clausi sunt fontes abyssi et cataractae caeli et prohibitae sunt pluviae de caelo

3 reversaeque aquae de terra euntes et redeuntes et coeperunt minui post centum quinquaginta dies

4 requievitque arca mense septimo vicesima septima die mensis super montes Armeniae

5 at vero aquae ibant et decrescebant usque ad decimum mensem decimo enim mense prima die mensis apparuerunt cacumina montium

6 cumque transissent quadraginta dies aperiens Noe fenestram arcae quam fecerat dimisit corvum

7 qui egrediebatur et revertebatur donec sicarentur aquae super terram

8 emisit quoque columbam post eum ut videret si iam cessassent aquae super faciem terrae

9 quae cum non invenisset ubi requiesceret pes eius reversa est ad eum in arcam aquae enim erant super universam terram extenditque manum et adprehensam intulit in arcam

10 expectatis autem ultra septem diebus aliis rursum dimisit columbam ex arca

11 at illa venit ad eum ad vesperam portans ramum olivae virentibus foliis in ore suo intellexit ergo Noe quod cessassent aquae super terram

12 expectavitque nihilominus septem alios dies et emisit columbam quae non est reversa ultra ad eum

13 igitur sescentesimo primo anno primo mense prima die mensis inminutae sunt aquae super terram et aperiens Noe tectum arcae aspexit viditque quod exsiccata esset superficies terrae

14 mense secundo septima et vicesima die mensis arefacta est terra

- ¹⁵ locutus est autem Deus ad Noe dicens
- ¹⁶ egredere de arca tu et uxor tua filii tui et uxores filiorum tuorum tecum
- ¹⁷ cuncta animantia quae sunt apud te ex omni carne tam in volatilibus quam in bestiis et in universis reptilibus quae reptant super terram educ tecum et ingredimini super terram crescite et multiplicamini super eam
- ¹⁸ egressus est ergo Noe et filii eius uxor illius et uxores filiorum eius cum eo
- ¹⁹ sed et omnia animantia iumenta et reptilia quae repunt super terram secundum genus suum arcam egressa sunt
- ²⁰ aedificavit autem Noe altare Domino et tollens de cunctis pecoribus et volucribus mundis obtulit holocausta super altare
- ²¹ odoratusque est Dominus odorem suavitatis et ait ad eum nequaquam ultra maledicam terrae propter homines sensus enim et cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adulescentia sua non igitur ultra percutiam omnem animantem sicut feci
- ²² cunctis diebus terrae sementis et messis frigus et aestus aestas et hiemps nox et dies non requiescent

CAPITULUM 9

- b**enedixitque Deus Noe et filiis eius et dixit ad eos crescite et multiplicamini et implete terram
- ² et terror vester ac tremor sit super cuncta animalia terrae et super omnes volucres caeli cum universis quae moventur in terra omnes pisces maris manui vestrae traditi sunt
- ³ et omne quod movetur et vivit erit vobis in cibum quasi holera virentia tradidi vobis omnia
- ⁴ excepto quod carnem cum sanguine non comedetis
- ⁵ sanguinem enim animarum vestrarum requiram de manu cunctarum bestiarum et de manu hominis de manu viri et fratris eius requiram animam hominis
- ⁶ quicumque effuderit humanum sanguinem fundetur sanguis illius ad imaginem quippe Dei factus est homo
- ⁷ vos autem crescite et multiplicamini et ingredimini super terram et implete eam
- ⁸ haec quoque dixit Deus ad Noe et ad filios eius cum eo
- ⁹ ecce ego statuam pactum meum vobiscum et cum semine vestro post vos
- ¹⁰ et ad omnem animam viventem quae est vobiscum tam in volucribus quam in iumentis et pecudibus terrae cunctis quae egressa sunt de arca et universis bestiis terrae
- ¹¹ statuam pactum meum vobiscum et nequaquam ultra interficietur omnis caro aquis diluvii neque erit deinceps diluvium dissipans terram
- ¹² dixitque Deus hoc signum foederis quod do inter me et vos et ad omnem animam viventem quae est vobiscum in generationes sempiternas
- ¹³ arcum meum ponam in nubibus et erit signum foederis inter me et inter terram
- ¹⁴ cumque obduxero nubibus caelum apparebit arcus meus in nubibus
- ¹⁵ et recordabor foederis mei vobiscum et cum omni anima vivente quae carnem vegetat et non erunt ultra aquae diluvii ad delendam universam carnem
- ¹⁶ eritque arcus in nubibus et videbo illum et recordabor foederis sempiterni quod pactum est inter Deum et inter omnem animam viventem universae carnis quae est super terram
- ¹⁷ dixitque Deus Noe hoc erit signum foederis quod constitui inter me et inter omnem

carnem super terram

¹⁸ erant igitur filii Noe qui egressi sunt de arca Sem Ham et Iafeth porro Ham ipse est pater Chanaan

¹⁹ tres isti sunt filii Noe et ab his disseminatum est omne hominum genus super universam terram

²⁰ coepitque Noe vir agricola exercere terram et plantavit vineam

²¹ bibensque vinum inebriatus est et nudatus in tabernaculo suo

²² quod cum vidisset Ham pater Chanaan verenda scilicet patris sui esse nuda nuntiavit duobus fratribus suis foras

²³ at vero Sem et Iafeth pallium inposuerunt umeris suis et incedentes retrorsum operuerunt verecunda patris sui faciesque eorum aversae erant et patris virilia non viderunt

²⁴ evigilans autem Noe ex vino cum didicisset quae fecerat ei filius suus minor

²⁵ ait maledictus Chanaan servus servorum erit fratribus suis

²⁶ dixitque benedictus Dominus Deus Sem sit Chanaan servus eius

²⁷ dilatet Deus Iafeth et habitet in tabernaculis Sem sitque Chanaan servus eius

²⁸ vixit autem Noe post diluvium trecentis quinquaginta annis

²⁹ et impleti sunt omnes dies eius nongentorum quinquaginta annorum et mortuus est

CAPITULUM 10

hae generationes filiorum Noe Sem Ham Iafeth nati sunt eis filii post diluvium

² filii Iafeth Gomer Magog et Madai Iavan et Thubal et Mosoch et Thiras

³ porro filii Gomer Aschenez et Rifath et Thogorma

⁴ filii autem Iavan Elisa et Tharsis Cetthim et Dodanim

⁵ ab his divisae sunt insulae gentium in regionibus suis unusquisque secundum linguam et familias in nationibus suis

⁶ filii autem Ham Chus et Mesraim et Fut et Chanaan

⁷ filii Chus Saba et Hevila et Sabatha et Regma et Sabathaca filii Regma Saba et Dadan

⁸ porro Chus genuit Nemrod ipse coepit esse potens in terra

⁹ et erat robustus venator coram Domino ab hoc exivit proverbium quasi Nemrod robustus venator coram Domino

¹⁰ fuit autem principium regni eius Babylon et Arach et Archad et Chalanne in terra Sennaar

¹¹ de terra illa egressus est Assur et aedificavit Nineven et plateas civitatis et Chale

¹² Resen quoque inter Nineven et Chale haec est civitas magna

¹³ at vero Mesraim genuit Ludim et Ananim et Laabim Nepthum

¹⁴ et Phetrusim et Cesluim de quibus egressi sunt Philisthim et Capthurim

¹⁵ Chanaan autem genuit Sidonem primogenitum suum Ettheum

¹⁶ et Iebuseum et Amorreum Gergeseum

¹⁷ Eveum et Araceum Sineum

¹⁸ et Aradium Samariten et Amatheum et post haec disseminati sunt populi Chananeorum

¹⁹ factique sunt termini Chanaan venientibus a Sidone Geraram usque Gazam donec ingrediaris Sodomam et Gomorram et Adama et Seboim usque Lesa

²⁰ hii filii Ham in cognationibus et linguis et generationibus terrisque et gentibus suis
²¹ de Sem quoque nati sunt patre omnium filiorum Eber fratre Iafeth maiore
²² filii Sem Aelam et Assur et Arfaxad et Lud et Aram
²³ filii Aram Us et Hul et Gether et Mes
²⁴ at vero Arfaxad genuit Sala de quo ortus est Eber
²⁵ nati sunt Eber filii duo nomen uni Faleg eo quod in diebus eius divisa sit terra et
nomen fratris eius lectan
²⁶ qui lectan genuit Helmodad et Saleph et Asarmoth Iare
²⁷ et Aduram et Uzal Decla
²⁸ et Ebal et Abimahel Saba
²⁹ et Ophir et Evila et Iobab omnes isti filii lectan
³⁰ et facta est habitatio eorum de Messa pergentibus usque Sephar montem orientalem
³¹ isti filii Sem secundum cognationes et linguas et regiones in gentibus suis
³² hae familiae Noe iuxta populos et nationes suas ab his divisae sunt gentes in terra post
diluvium

CAPITULUM 11

Erat autem terra labii unius et sermonum eorundem
² cumque proficiscerentur de oriente invenerunt campum in terra Sennaar et habitaverunt
in eo
³ dixitque alter ad proximum suum venite faciamus lateres et coquamus eos igni
habueruntque lateres pro saxis et bitumen pro cemento
⁴ et dixerunt venite faciamus nobis civitatem et turrem cuius culmen pertingat ad caelum
et celebremus nomen nostrum antequam dividamur in universas terras
⁵ descendit autem Dominus ut videret civitatem et turrem quam aedificabant filii Adam
⁶ et dixit ecce unus est populus et unum labium omnibus coeperuntque hoc facere nec
desistent a cogitationibus suis donec eas opere compleant
⁷ venite igitur descendamus et confundamus ibi linguam eorum ut non audiat unusquisque
vocem proximi sui
⁸ atque ita divisit eos Dominus ex illo loco in universas terras et cessaverunt aedificare
civitatem
⁹ et idcirco vocatum est nomen eius Babel quia ibi confusum est labium universae terrae
et inde dispersit eos Dominus super faciem cunctarum regionum
¹⁰ hae generationes Sem Sem centum erat annorum quando genuit Arfaxad biennio post
diluvium
¹¹ vixitque Sem postquam genuit Arfaxad quingentos annos et genuit filios et filias
¹² porro Arfaxad vixit triginta quinque annos et genuit Sale
¹³ vixitque Arfaxad postquam genuit Sale trecentis tribus annis et genuit filios et filias
¹⁴ Sale quoque vixit triginta annis et genuit Eber
¹⁵ vixitque Sale postquam genuit Eber quadringentis tribus annis et genuit filios et filias
¹⁶ vixit autem Eber triginta quattuor annis et genuit Faleg
¹⁷ et vixit Eber postquam genuit Faleg quadringentis triginta annis et genuit filios et filias
¹⁸ vixit quoque Faleg triginta annis et genuit Reu

¹⁹ vixitque Faleg postquam genuit Reu ducentis novem annis et genuit filios et filias
²⁰ vixit autem Reu triginta duobus annis et genuit Sarug
²¹ vixitque Reu postquam genuit Sarug ducentis septem annis et genuit filios et filias
²² vixit vero Sarug triginta annis et genuit Nahor
²³ vixitque Sarug postquam genuit Nahor ducentos annos et genuit filios et filias
²⁴ vixit autem Nahor viginti novem annis et genuit Thare
²⁵ vixitque Nahor postquam genuit Thare centum decem et novem annos et genuit filios et filias
²⁶ vixitque Thare septuaginta annis et genuit Abram et Nahor et Aran
²⁷ hae sunt autem generationes Thare Thare genuit Abram et Nahor et Aran porro Aran genuit Loth
²⁸ mortuusque est Aran ante Thare patrem suum in terra nativitatis suae in Ur Chaldeorum
²⁹ duxerunt autem Abram et Nahor uxores nomen autem uxoris Abram Sarai et nomen uxoris Nahor Melcha filia Aran patris Melchae et patris Ischae
³⁰ erat autem Sarai sterilis nec habebat liberos
³¹ tulit itaque Thare Abram filium suum et Loth filium Aran filium filii sui et Sarai nurum suam uxorem Abram filii sui et eduxit eos de Ur Chaldeorum ut irent in terram Chanaan veneruntque usque Haran et habitaverunt ibi
³² et facti sunt dies Thare ducentorum quinque annorum et mortuus est in Haran

CAPITULUM 12

dixit autem Dominus ad Abram egredere de terra tua et de cognatione tua et de domo patris tui in terram quam monstrabo tibi
² faciamque te in gentem magnam et benedicam tibi et magnificabo nomen tuum erisque benedictus
³ benedicam benedicientibus tibi et maledicam maledicentibus tibi atque in te benedicentur universae cognationes terrae
⁴ egressus est itaque Abram sicut praeceperat ei Dominus et ivit cum eo Loth septuaginta quinque annorum erat Abram cum egrederetur de Haran
⁵ tulitque Sarai uxorem suam et Loth filium fratris sui universamque substantiam quam possederant et animas quas fecerant in Haran et egressi sunt ut irent in terram Chanaan cumque venissent in eam
⁶ pertransivit Abram terram usque ad locum Sychem usque ad convallem Inlustrem Chananeus autem tunc erat in terra
⁷ apparuitque Dominus Abram et dixit ei semini tuo dabo terram hanc qui aedificavit ibi altare Domino qui apparuerat ei
⁸ et inde transgrediens ad montem qui erat contra orientem Bethel tetendit ibi tabernaculum suum ab occidente habens Bethel et ab oriente Ai aedificavit quoque ibi altare Domino et invocavit nomen eius
⁹ perrexitque Abram vadens et ultra progrediens ad meridiem
¹⁰ facta est autem fames in terra descenditque Abram in Aegyptum ut peregrinaretur ibi praevaluerat enim fames in terra
¹¹ cumque prope esset ut ingrederetur Aegyptum dixit Sarai uxori suae novi quod pulchra

sis mulier

12 et quod cum viderint te Aegyptii dicturi sunt uxor ipsius est et interficient me et te reservabunt

13 dic ergo obsecro te quod soror mea sis ut bene sit mihi propter te et vivat anima mea ob gratiam tui

14 cum itaque ingressus esset Abram Aegyptum viderunt Aegyptii mulierem quod esset pulchra nimis

15 et nuntiaverunt principes Pharaoni et laudaverunt eam apud illum et sublata est mulier in domum Pharaonis

16 Abram vero bene usi sunt propter illam fueruntque ei oves et boves et asini et servi et famulae et asinae et cameli

17 flagellavit autem Dominus Pharaonem plagis maximis et domum eius propter Sarai uxorem Abram

18 vocavitque Pharaon Abram et dixit ei quidnam est quod fecisti mihi quare non indicasti quod uxor tua esset

19 quam ob causam dixisti esse sororem tuam ut tollerem eam mihi in uxorem nunc igitur ecce coniux tua accipe eam et vade

20 praecepitque Pharaon super Abram viris et deduxerunt eum et uxorem illius et omnia quae habebat

CAPITULUM 13

ascendit ergo Abram de Aegypto ipse et uxor eius et omnia quae habebat et Loth cum eo ad australem plagam

2 erat autem dives valde in possessione argenti et auri

3 reversusque est per iter quo venerat a meridie in Bethel usque ad locum ubi prius fixerat tabernaculum inter Bethel et Ai

4 in loco altaris quod fecerat prius et invocavit ibi nomen Domini

5 sed et Loth qui erat cum Abram fuerunt greges ovium et armenta et tabernacula

6 nec poterat eos capere terra ut habitarent simul erat quippe substantia eorum multa et non quibant habitare communiter

7 unde et facta est rixa inter pastores gregum Abram et Loth eo autem tempore Chananeus et Ferezeus habitabant in illa terra

8 dixit ergo Abram ad Loth ne quaeso sit iurgium inter me et te et inter pastores meos et pastores tuos fratres enim sumus

9 ecce universa terra coram te est recede a me obsecro si ad sinistram ieris ego ad dexteram tenebo si tu dexteram elegeris ego ad sinistram pergam

10 elevatis itaque Loth oculis vidit omnem circa regionem Iordanis quae universa inrigabatur antequam subverteret Dominus Sodomam et Gomorram sicut paradisos Domini et sicut Aegyptus venientibus in Segor

11 elegitque sibi Loth regionem circa Iordanem et recessit ab oriente divisique sunt alterutrum a fratre suo

12 Abram habitavit in terra Chanaan Loth moratus est in oppidis quae erant circa Iordanem et habitavit in Sodomis

13 homines autem Sodomitae pessimi erant et peccatores coram Domino nimis

14 dixitque Dominus ad Abram postquam divisus est Loth ab eo leva oculos tuos et vide a

loco in quo nunc es ad aquilonem et ad meridiem ad orientem et ad occidentem
¹⁵ omnem terram quam conspicias tibi dabo et semini tuo usque in sempiternum
¹⁶ faciamque semen tuum sicut pulverem terrae si quis potest hominum numerare
pulverem semen quoque tuum numerare poterit
¹⁷ surge et perambula terram in longitudine et in latitudine sua quia tibi daturus sum eam
¹⁸ movens igitur Abram tabernaculum suum venit et habitavit iuxta convallem Mambre
quod est in Hebron aedificavitque ibi altare Domino

CAPITULUM 14

factum est autem in illo tempore ut Amrafel rex Sennaar et Arioch rex Ponti et
Chodorlahomor rex Aelamitarum et Thadal rex Gentium
² inirent bellum contra Bara regem Sodomorum et contra Bersa regem Gomorrae et
contra Sennaab regem Adamae et contra Semeber regem Seboim contraque regem
Balae ipsa est Segor
³ omnes hii convenerunt in vallem Silvestrem quae nunc est mare Salis
⁴ duodecim enim annis servierant Chodorlahomor et tertidecimo anno recesserunt ab eo
⁵ igitur anno quartodecimo venit Chodorlahomor et reges qui erant cum eo
percusseruntque Rafaim in Astharothcarnaim et Zuzim cum eis et Emim in
Savecariathaim
⁶ et Chorreos in montibus Seir usque ad campestria Pharan quae est in solitudine
⁷ reversique sunt et venerunt ad fontem Mesfat ipsa est Cades et percusserunt omnem
regionem Amalechitarum et Amorreum qui habitabat in Asasonthamar
⁸ et egressi sunt rex Sodomorum et rex Gomorrae rexque Adamae et rex Seboim necnon
et rex Balae quae est Segor et direxerunt contra eos aciem in valle Silvestri
⁹ scilicet adversum Chodorlahomor regem Aelamitarum et Thadal regem Gentium et
Amrafel regem Sennaar et Arioch regem Ponti quattuor reges adversus quinque
¹⁰ vallis autem Silvestris habebat puteos multos bituminis itaque rex Sodomorum et
Gomorrae terga verterunt cecideruntque ibi et qui remanserant fugerunt ad montem
¹¹ tulerunt autem omnem substantiam Sodomorum et Gomorrae et universa quae ad
cibum pertinent et abierunt
¹² necnon et Loth et substantiam eius filium fratris Abram qui habitabat in Sodomis
¹³ et ecce unus qui evaserat nuntiavit Abram Hebraeo qui habitabat in convalle Mambre
Amorrei fratris Eschol et fratris Aner hii enim pepigerant foedus cum Abram
¹⁴ quod cum audisset Abram captum videlicet Loth fratrem suum numeravit expeditos
vernaculos suos trecentos decem et octo et persecutus est eos usque Dan
¹⁵ et divisus sociis inruit super eos nocte percussitque eos et persecutus est usque Hoba
quae est ad levam Damasci
¹⁶ reduxitque omnem substantiam et Loth fratrem suum cum substantia illius mulieres
quoque et populum
¹⁷ egressus est autem rex Sodomorum in occursum eius postquam reversus est a caede
Chodorlahomor et regum qui cum eo erant in valle Save quae est vallis Regis
¹⁸ at vero Melchisedech rex Salem proferens panem et vinum erat enim sacerdos Dei
altissimi
¹⁹ benedixit ei et ait benedictus Abram Deo excelso qui creavit caelum et terram
²⁰ et benedictus Deus excelsus qui protegente hostes in manibus tuis sunt et dedit ei

decimas ex omnibus

²¹ dixit autem rex Sodomorum ad Abram da mihi animas cetera tolle tibi

²² qui respondit ei levo manum meam ad Dominum Deum excelsum possessorem caeli et terrae

²³ quod a filo subteminis usque ad corrigiam caligae non accipiam ex omnibus quae tua sunt ne dicas ego ditavi Abram

²⁴ exceptis his quae comederunt iuvenes et partibus virorum qui venerunt mecum Aner Eschol et Mambre isti accipient partes suas

CAPITULUM 15

his itaque transactis factus est sermo Domini ad Abram per visionem dicens noli timere Abram ego protector tuus sum et merces tua magna nimis

² dixitque Abram Domine Deus quid dabis mihi ego vadam absque liberis et filius procuratoris domus meae iste Damascus Eliezer

³ addiditque Abram mihi autem non dedisti semen et ecce vernaculus meus heres meus erit

⁴ statimque sermo Domini factus est ad eum dicens non erit hic heres tuus sed qui egredietur de utero tuo ipsum habebis heredem

⁵ eduxitque eum foras et ait illi suspice caelum et numera stellas si potes et dixit ei sic erit semen tuum

⁶ credidit Domino et reputatum est ei ad iustitiam

⁷ dixitque ad eum ego Dominus qui eduxi te de Ur Chaldeorum ut darem tibi terram istam et possideres eam

⁸ at ille ait Domine Deus unde scire possum quod possessurus sim eam

⁹ respondens Dominus sume inquit mihi vaccam triennem et capram trimam et arietem annorum trium turturem quoque et columbam

¹⁰ qui tollens universa haec divisit per medium et utrasque partes contra se altrinsecus posuit aves autem non divisit

¹¹ descenderuntque volucres super cadavera et abigebat eas Abram

¹² cumque sol occumberet sopor inruit super Abram et horror magnus et tenebrosus invasit eum

¹³ dictumque est ad eum scito praenosces quod peregrinum futurum sit semen tuum in terra non sua et subicient eos servituti et adfligent quadringentis annis

¹⁴ verumtamen gentem cui servituri sunt ego iudicabo et post haec egredientur cum magna substantia

¹⁵ tu autem ibis ad patres tuos in pace sepultus in senectute bona

¹⁶ generatione autem quarta revertentur huc necdum enim conpletae sunt iniquitates Amorreorum usque ad praesens tempus

¹⁷ cum ergo occubuisset sol facta est caligo tenebrosa et apparuit clibanus fumans et lampas ignis transiens inter divisiones illas

¹⁸ in die illo pepigit Dominus cum Abram foedus dicens semini tuo dabo terram hanc a fluvio Aegypti usque ad fluvium magnum flumen Eufraten

- ¹⁹ Cineos et Cenezeos et Cedmoneos
²⁰ et Hettheos et Ferezeos Rafaim quoque
²¹ et Amorreos et Chananeos et Gergeseos et Iebuseos

CAPITULUM 16

- I**gitur Sarai uxor Abram non genuerat liberos sed habens ancillam aegyptiam nomine Agar
- ² dixit marito suo ecce conclusit me Dominus ne parerem ingredi ad ancillam meam si forte saltem ex illa suscipiam filios cumque ille adquiesceret deprecanti
- ³ tulit Agar Aegyptiam ancillam suam post annos decem quam habitare coeperant in terra Chanaan et dedit eam viro suo uxorem
- ⁴ qui ingressus est ad eam at illa concepisse se videns despexit dominam suam
- ⁵ dixitque Sarai ad Abram inique agis contra me ego dedi ancillam meam in sinum tuum quae videns quod conceperit despectui me habet iudicet Dominus inter me et te
- ⁶ cui respondens Abram ecce ait ancilla tua in manu tua est utere ea ut libet adfligente igitur eam Sarai fugam iniit
- ⁷ cumque invenisset illam angelus Domini iuxta fontem aquae in solitudine qui est in via Sur
- ⁸ dixit ad eam Agar ancilla Sarai unde venis et quo vadis quae respondit a facie Sarai dominae meae ego fugio
- ⁹ dixitque ei angelus Domini revertere ad dominam tuam et humiliare sub manibus ipsius
- ¹⁰ et rursum multiplicans inquit multiplicabo semen tuum et non numerabitur prae multitudine
- ¹¹ ac deinceps ecce ait concepisti et paries filium vocabisque nomen eius Ismahel eo quod audierit Dominus afflictionem tuam
- ¹² hic erit ferox homo manus eius contra omnes et manus omnium contra eum et e regione universorum fratrum suorum figet tabernacula
- ¹³ vocavit autem nomen Domini qui loquebatur ad eam Tu Deus qui vidisti me dixit enim profecto hic vidi posteriora videntis me
- ¹⁴ propterea appellavit puteum illum puteum Viventis et videntis me ipse est inter Cades et Barad
- ¹⁵ peperitque Abrae filium qui vocavit nomen eius Ismahel
- ¹⁶ octoginta et sex annorum erat quando peperit ei Agar Ismahelem

CAPITULUM 17

- P**ostquam vero nonaginta et novem annorum esse coeperat apparuit ei Dominus dixitque ad eum ego Deus omnipotens ambula coram me et esto perfectus
- ² ponamque foedus meum inter me et te et multiplicabo te vehementer nimis
- ³ cecidit Abram pronus in faciem
- ⁴ dixitque ei Deus ego sum et pactum meum tecum erisque pater multarum gentium
- ⁵ nec ultra vocabitur nomen tuum Abram sed appellaberis Abraham quia patrem multarum gentium constitui te
- ⁶ faciamque te crescere vehementissime et ponam in gentibus regesque ex te egredientur

⁷ et statuam pactum meum inter me et te et inter semen tuum post te in generationibus suis foedere sempiterno ut sim Deus tuus et seminis tui post te

⁸ daboque tibi et semini tuo terram peregrinationis tuae omnem terram Chanaan in possessionem aeternam eroque Deus eorum

⁹ dixit iterum Deus ad Abraham et tu ergo custodies pactum meum et semen tuum post te in generationibus suis

¹⁰ hoc est pactum quod observabitis inter me et vos et semen tuum post te circumcidetur ex vobis omne masculinum

¹¹ et circumcidetis carnem praeputii vestri ut sit in signum foederis inter me et vos

¹² infans octo dierum circumcidetur in vobis omne masculinum in generationibus vestris tam vernaculus quam empticius circumcidetur et quicumque non fuerit de stirpe vestra

¹³ eritque pactum meum in carne vestra in foedus aeternum

¹⁴ masculus cuius praeputii caro circumcisa non fuerit delebitur anima illa de populo suo quia pactum meum irritum fecit

¹⁵ dixit quoque Deus ad Abraham Sarai uxorem tuam non vocabis Sarai sed Sarram

¹⁶ et benedicam ei et ex illa dabo tibi filium cui benedicturus sum eritque in nationes et reges populorum orientur ex eo

¹⁷ cecidit Abraham in faciem et risit dicens in corde suo putasne centenario nascetur filius et Sarra nonagenaria pariet

¹⁸ dixitque ad Deum utinam Ismahel vivat coram te

¹⁹ et ait Deus ad Abraham Sarra uxor tua pariet tibi filium vocabisque nomen eius Isaac et constituam pactum meum illi in foedus sempiternum et semini eius post eum

²⁰ super Ismahel quoque exaudivi te ecce benedicam ei et augebo et multiplicabo eum valde duodecim duces generabit et faciam illum in gentem magnam

²¹ pactum vero meum statuam ad Isaac quem pariet tibi Sarra tempore isto in anno altero

²² cumque finitus esset sermo loquentis cum eo ascendit Deus ab Abraham

²³ tulit autem Abraham Ismahelem filium suum et omnes vernaculos domus suae universosque quos emerat cunctos mares ex omnibus viris domus suae et circumcidit carnem praeputii eorum statim in ipsa die sicut praeceperat ei Deus

²⁴ nonaginta novem erat annorum quando circumcidit carnem praeputii sui

²⁵ et Ismahel filius eius tredecim annos impleverat tempore circumcisionis suae

²⁶ eadem die circumcisis est Abraham et Ismahel filius eius

²⁷ et omnes viri domus illius tam vernaculi quam empticii et alienigenae pariter circumcisi sunt

CAPITULUM 18

apparuit autem ei Dominus in convalle Mambre sedenti in ostio tabernaculi sui in ipso fervore diei

² cumque elevasset oculos apparuerunt ei tres viri stantes propter eum quos cum vidisset cucurrit in occursum eorum de ostio tabernaculi et adoravit in terra

³ et dixit Domine si inveni gratiam in oculis tuis ne transeas servum tuum

⁴ sed adferam pauxillum aquae et lavate pedes vestros et requiescite sub arbore

⁵ ponam buccellam panis et confortate cor vestrum postea transibitis idcirco enim declinastis ad servum vestrum qui dixerunt fac ut locutus es

⁶ festinavit Abraham in tabernaculum ad Sarram dixitque ei adcelera tria sata similiae commisce et fac subcinericios panes

⁷ ipse vero ad armentum cucurrit et tulit inde vitulum tenerrimum et optimum deditque puero qui festinavit et coxit illum

⁸ tulit quoque butyrum et lac et vitulum quem coxerat et posuit coram eis ipse vero stabat iuxta eos sub arbore

⁹ cumque comedissent dixerunt ad eum ubi est Sarra uxor tua ille respondit ecce in tabernaculo est

¹⁰ cui dixit revertens veniam ad te tempore isto vita comite et habebit filium Sarra uxor tua quo audito Sarra risit post ostium tabernaculi

¹¹ erant autem ambo senes provectaeque aetatis et desierant Sarrae fieri muliebria

¹² quae risit occulte dicens postquam consenui et dominus meus vetulus est voluptati operam dabo

¹³ dixit autem Dominus ad Abraham quare risit Sarra dicens num vere paritura sum anus

¹⁴ numquid Deo est quicquam difficile iuxta conductum revertar ad te hoc eodem tempore vita comite et habebit Sarra filium

¹⁵ negavit Sarra dicens non risi timore perterrita Dominus autem non est inquit ita sed risisti

¹⁶ cum ergo surrexissent inde viri direxerunt oculos suos contra Sodomam et Abraham simul gradiebatur deducens eos

¹⁷ dixitque Dominus num celare potero Abraham quae gesturus sum

¹⁸ cum futurus sit in gentem magnam ac robustissimam et benedicendae sint in illo omnes nationes terrae

¹⁹ scio enim quod praecepturus sit filiis suis et domui suae post se ut custodiant viam Domini et faciant iustitiam et iudicium ut adducat Dominus propter Abraham omnia quae locutus est ad eum

²⁰ dixit itaque Dominus clamor Sodomorum et Gomorrae multiplicatus est et peccatum earum adgravatum est nimis

²¹ descendam et videbo utrum clamorem qui venit ad me opere compleverint an non est ita ut sciam

²² converteruntque se inde et abierunt Sodomam Abraham vero adhuc stabat coram Domino

²³ et adpropinquans ait numquid perdes iustum cum impio

²⁴ si fuerint quinquaginta iusti in civitate peribunt simul et non parces loco illi propter quinquaginta iustos si fuerint in eo

²⁵ absit a te ut rem hanc facias et occidas iustum cum impio fiatque iustus sicut impius non est hoc tuum qui iudicas omnem terram nequaquam facies iudicium

²⁶ dixitque Dominus ad eum si invenero Sodomis quinquaginta iustos in medio civitatis dimittam omni loco propter eos

²⁷ respondens Abraham ait quia semel coepi loquar ad Dominum meum cum sim pulvis et cinis

²⁸ quid si minus quinquaginta iustis quinque fuerint delebis propter quinque universam urbem et ait non delebo si invenero ibi quadraginta quinque

²⁹ rursumque locutus est ad eum sin autem quadraginta inventi fuerint quid facies ait non percutiam propter quadraginta

³⁰ ne quaeso inquit indigneris Domine si loquar quid si inventi fuerint ibi triginta respondit

non faciam si invenero ibi triginta

³¹ quia semel ait coepi loquar ad Dominum meum quid si inventi fuerint ibi viginti dixit non interficiam propter viginti

³² obsecro inquit ne irascaris Domine si loquar adhuc semel quid si inventi fuerint ibi decem dixit non delebo propter decem

³³ abiit Dominus postquam cessavit loqui ad Abraham et ille reversus est in locum suum

CAPITULUM 19

Veneruntque duo angeli Sodomam vespere sedente Loth in foribus civitatis qui cum vidisset surrexit et ivit obviam eis adoravitque pronus in terra

² et dixit obsecro domini declinate in domum pueri vestri et manete ibi lavate pedes vestros et mane proficiscimini in viam vestram qui dixerunt minime sed in platea manebimus

³ compulit illos oppido ut deverterent ad eum ingressisque domum illius fecit convivium coxit azyma et comederunt

⁴ prius autem quam irent cubitum viri civitatis vallaverunt domum a puero usque ad senem omnis populus simul

⁵ vocaveruntque Loth et dixerunt ei ubi sunt viri qui introierunt ad te nocte educ illos huc ut cognoscamus eos

⁶ egressus ad eos Loth post tergum adcludens ostium ait

⁷ nolite quaeso fratres mei nolite malum hoc facere

⁸ habeo duas filias quae necdum cognoverunt virum educam eas ad vos et abutimini eis sicut placuerit vobis dummodo viris istis nihil faciatis mali quia ingressi sunt sub umbraculum tegminis mei

⁹ at illi dixerunt recede illuc et rursus ingressus es inquit ut advena numquid ut iudices te ergo ipsum magis quam hos adfligemus vimque faciebant Loth vehementissime iam prope erat ut refringerent fores

¹⁰ et ecce miserunt manum viri et introduxerunt ad se Loth cluseruntque ostium

¹¹ et eos qui erant foris percusserunt caecitate a minimo usque ad maximum ita ut ostium invenire non possent

¹² dixerunt autem ad Loth habes hic tuorum quempiam generum aut filios aut filias omnes qui tui sunt educ de urbe hac

¹³ debemus enim locum istum eo quod increverit clamor eorum coram Domino qui misit nos ut perdamus illos

¹⁴ egressus itaque Loth locutus est ad generos suos qui accepturi erant filias eius et dixit surgite egredimini de loco isto quia delebit Dominus civitatem hanc et visus est eis quasi ludens loqui

¹⁵ cumque esset mane cogeabant eum angeli dicentes surge et tolle uxorem tuam et duas filias quas habes ne et tu pariter pereas in scelere civitatis

¹⁶ dissimulante illo adprehenderunt manum eius et manum uxoris ac duarum filiarum eius eo quod parceret Dominus illi

¹⁷ et eduxerunt eum posueruntque extra civitatem ibi locutus est ad eum salva animam tuam noli respicere post tergum nec stes in omni circa regione sed in monte salvum te fac ne et tu simul pereas

¹⁸ dixitque Loth ad eos quaeso Domine mi

¹⁹ quia invenit servus tuus gratiam coram te et magnificasti misericordiam tuam quam fecisti mecum ut salves animam meam nec possum in monte salvari ne forte adprehendat me malum et moriar

²⁰ est civitas haec iuxta ad quam possum fugere parva et salvabor in ea numquid non modica est et vivet anima mea

²¹ dixitque ad eum ecce etiam in hoc suscepi preces tuas ut non subvertam urbem pro qua locutus es

²² festina et salvare ibi quia non potero facere quicquam donec ingrediaris illuc idcirco vocatum est nomen urbis illius Segor

²³ sol egressus est super terram et Loth ingressus est in Segor

²⁴ igitur Dominus pluit super Sodomam et Gomorram sulphur et ignem a Domino de caelo

²⁵ et subvertit civitates has et omnem circa regionem universos habitatores urbium et cuncta terrae virentia

²⁶ respiciensque uxor eius post se versa est in statuum salis

²⁷ Abraham autem consurgens mane ubi steterat prius cum Domino

²⁸ intuitus est Sodomam et Gomorram et universam terram regionis illius viditque ascendentem favillam de terra quasi fornacis fumum

²⁹ cum enim subverteret Deus civitates regionis illius recordatus est Abrahae et liberavit Loth de subversione urbium in quibus habitaverat

³⁰ ascenditque Loth de Segor et mansit in monte duae quoque filiae eius cum eo timuerat enim manere in Segor et mansit in spelunca ipse et duae filiae eius

³¹ dixitque maior ad minorem pater noster senex est et nullus virorum remansit in terra qui possit ingredi ad nos iuxta morem universae terrae

³² veni inebriemus eum vino dormiamusque cum eo ut servare possimus ex patre nostro semen

³³ dederunt itaque patri suo bibere vinum nocte illa et ingressa est maior dormivitque cum patre at ille non sensit nec quando accubuit filia nec quando surrexit

³⁴ altera quoque die dixit maior ad minorem ecce dormivi heri cum patre meo demus ei bibere vinum etiam hac nocte et dormies cum eo ut salvemus semen de patre nostro

³⁵ dederunt et illa nocte patri vinum ingressaque minor filia dormivit cum eo et nec tunc quidem sensit quando concubuerit vel quando illa surrexerit

³⁶ conceperunt ergo duae filiae Loth de patre suo

³⁷ peperitque maior filium et vocavit nomen eius Moab ipse est pater Moabitarum usque in praesentem diem

³⁸ minor quoque peperit filium et vocavit nomen eius Ammon id est filius populi mei ipse est pater Ammanitarum usque hodie

CAPITULUM 20

profectus inde Abraham in terram australem habitavit inter Cades et Sur et peregrinatus est in Geraris

² dixitque de Sarra uxore sua soror mea est misit ergo Abimelech rex Gerarae et tulit eam

³ venit autem Deus ad Abimelech per somnium noctis et ait ei en morieris propter mulierem quam tulisti habet enim virum

⁴ Abimelech vero non tetigerat eam et ait Domine num gentem ignorantem et iustam interficies

⁵ nonne ipse dixit mihi soror mea est et ipsa ait frater meus est in simplicitate cordis mei et munditia manuum mearum feci hoc

⁶ dixitque ad eum Deus et ego scio quod simplici corde feceris et ideo custodivi te ne peccares in me et non dimisi ut tangeres eam

⁷ nunc igitur redde uxorem viro suo quia propheta est et orabit pro te et vives si autem nolueris reddere scito quod morte morieris tu et omnia quae tua sunt

⁸ statimque de nocte consurgens Abimelech vocavit omnes servos suos et locutus est universa verba haec in auribus eorum timueruntque omnes viri valde

⁹ vocavit autem Abimelech etiam Abraham et dixit ei quid fecisti nobis quid peccavimus in te quia induxisti super me et super regnum meum peccatum grande quae non debuisti facere fecisti nobis

¹⁰ rursusque expostulans ait quid vidisti ut hoc faceres

¹¹ respondit Abraham cogitavi mecum dicens forsitan non est timor Dei in loco isto et interficient me propter uxorem meam

¹² alias autem et vere soror mea est filia patris mei et non filia matris meae et duxi eam uxorem

¹³ postquam autem eduxit me Deus de domo patris mei dixi ad eam hanc misericordiam facies mecum in omni loco ad quem ingrediemur dices quod frater tuus sim

¹⁴ tulit igitur Abimelech oves et boves et servos et ancillas et dedit Abraham reddiditque illi Sarram uxorem suam

¹⁵ et ait terra coram vobis est ubicumque tibi placuerit habita

¹⁶ Sarrae autem dixit ecce mille argenteos dedi fratri tuo hoc erit tibi in velamen oculorum ad omnes qui tecum sunt et quocumque perrexeris mementoque te deprehensam

¹⁷ orante autem Abraham sanavit Deus Abimelech et uxorem ancillasque eius et pepererunt

¹⁸ concluderat enim Deus omnem vulvam domus Abimelech propter Sarram uxorem Abraham

CAPITULUM 21

Visitavit autem Dominus Sarram sicut promiserat et implevit quae locutus est

² concepitque et peperit filium in senectute sua tempore quo praedixerat ei Deus

³ vocavitque Abraham nomen filii sui quem genuit ei Sarra Isaac

⁴ et circumcidit eum octavo die sicut praeceperat ei Deus

⁵ cum centum esset annorum hac quippe aetate patris natus est Isaac

⁶ dixitque Sarra risum fecit mihi Deus quicumque audierit conridebit mihi

⁷ rursumque ait quis auditurum crederet Abraham quod Sarra lactaret filium quem peperit ei iam seni

⁸ crevit igitur puer et ablactatus est fecitque Abraham grande convivium in die ablactationis eius

⁹ cumque vidisset Sarra filium Agar Aegyptiae ludentem dixit ad Abraham

¹⁰ eice ancillam hanc et filium eius non enim erit heres filius ancillae cum filio meo Isaac

¹¹ dure accepit hoc Abraham pro filio suo

¹² cui dixit Deus non tibi videatur asperum super puero et super ancilla tua omnia quae dixerit tibi Sarra audi vocem eius quia in Isaac vocabitur tibi semen

13 sed et filium ancillae faciam in gentem magnam quia semen tuum est
14 surrexit itaque Abraham mane et tollens panem et utrem aquae inposuit scapulae eius tradiditque puerum et dimisit eam quae cum abisset errabat in solitudine Bersabee
15 cumque consumpta esset aqua in utre abiecit puerum subter unam arborum quae ibi erant
16 et abiit seditque e regione procul quantum potest arcus iacere dixit enim non videbo morientem puerum et sedens contra levavit vocem suam et flevit
17 exaudivit autem Deus vocem pueri vocavitque angelus Domini Agar de caelo dicens quid agis Agar noli timere exaudivit enim Deus vocem pueri de loco in quo est
18 surge tolle puerum et tene manum illius quia in gentem magnam faciam eum
19 aperuitque oculos eius Deus quae videns puteum aquae abiit et implevit utrem deditque puero bibere
20 et fuit cum eo qui crevit et moratus est in solitudine et factus est iuvenis sagittarius
21 habitavitque in deserto Pharan et accepit illi mater sua uxorem de terra Aegypti
22 eodem tempore dixit Abimelech et Fichol princeps exercitus eius ad Abraham Deus tecum est in universis quae agis
23 iura ergo per Dominum ne noceas mihi et posteris meis stirpique meae sed iuxta misericordiam quam feci tibi facies mihi et terrae in qua versatus es advena
24 dixitque Abraham ego iurabo
25 et increpavit Abimelech propter puteum aquae quem vi abstulerant servi illius
26 respondit Abimelech nescivi quis fecerit hanc rem sed et tu non indicasti mihi et ego non audivi praeter hodie
27 tulit itaque Abraham oves et boves et dedit Abimelech percusseruntque ambo foedus
28 et statuit Abraham septem agnas gregis seorsum
29 cui dixit Abimelech quid sibi volunt septem agnae istae quas stare fecisti seorsum
30 at ille septem inquit agnas accipies de manu mea ut sint in testimonium mihi quoniam ego fodi puteum istum
31 idcirco vocatus est locus ille Bersabee quia ibi uterque iuraverunt
32 et inierunt foedus pro puteo iuramenti
33 surrexit autem Abimelech et Fichol princeps militiae eius reversique sunt in terram Palestinorum Abraham vero plantavit nemus in Bersabee et invocavit ibi nomen Domini Dei aeterni
34 et fuit colonus terrae Philisthinorum diebus multis

CAPITULUM 22

Quae postquam gesta sunt temptavit Deus Abraham et dixit ad eum Abraham ille respondit adsum
2 ait ei tolle filium tuum unigenitum quem diligis Isaac et vade in terram Visionis atque offer eum ibi holocaustum super unum montium quem monstravero tibi
3 igitur Abraham de nocte consurgens stravit asinum suum ducens secum duos iuvenes et Isaac filium suum cumque concidisset ligna in holocaustum abiit ad locum quem praeceperat ei Deus
4 die autem tertio elevatis oculis vidit locum procul
5 dixitque ad pueros suos expectate hic cum asino ego et puer illuc usque properantes

postquam adoraverimus revertemur ad vos

⁶ tulit quoque ligna holocausti et inposuit super Isaac filium suum ipse vero portabat in manibus ignem et gladium cumque duo pergerent simul

⁷ dixit Isaac patri suo pater mi at ille respondit quid vis fili ecce inquit ignis et ligna ubi est victima holocausti

⁸ dixit Abraham Deus providebit sibi victimam holocausti fili mi pergebant ergo pariter

⁹ veneruntque ad locum quem ostenderat ei Deus in quo aedificavit altare et desuper ligna conposuit cumque conligasset Isaac filium suum posuit eum in altari super struem lignorum

¹⁰ extenditque manum et arripuit gladium ut immolaret filium

¹¹ et ecce angelus Domini de caelo clamavit dicens Abraham Abraham qui respondit adsum

¹² dixitque ei non extendas manum tuam super puerum neque facias illi quicquam nunc cognovi quod timeas Dominum et non pepercis filio tuo unigenito propter me

¹³ levavit Abraham oculos viditque post tergum arietem inter vepres herentem cornibus quem adsumens obtulit holocaustum pro filio

¹⁴ appellavitque nomen loci illius Dominus videt unde usque hodie dicitur in monte Dominus videbit

¹⁵ vocavit autem angelus Domini Abraham secundo de caelo dicens

¹⁶ per memet ipsum iuravi dicit Dominus quia fecisti rem hanc et non pepercisti filio tuo unigenito

¹⁷ benedicam tibi et multiplicabo semen tuum sicut stellas caeli et velut harenam quae est in litore maris possidebit semen tuum portas inimicorum suorum

¹⁸ et benedicentur in semine tuo omnes gentes terrae quia oboedisti voci meae

¹⁹ reversus est Abraham ad pueros suos abieruntque Bersabee simul et habitavit ibi

²⁰ his itaque gestis nuntiatum est Abraham quod Melcha quoque genuisset filios Nahor fratri suo

²¹ Hus primogenitum et Buz fratrem eius Camuhel patrem Syrorum

²² et Chased et Azau Pheldas quoque et Iedlaph

²³ ac Bathuel de quo nata est Rebecca octo istos genuit Melcha Nahor fratri Abraham

²⁴ concubina vero illius nomine Roma peperit Tabee et Gaom et Thaas et Maacha

CAPITULUM 23

Vixit autem Sarra centum viginti septem annis

² et mortua est in civitate Arbee quae est Hebron in terra Chanaan venitque Abraham ut plangeret et fleret eam

³ cumque surrexisset ab officio funeris locutus est ad filios Heth dicens

⁴ advena sum et peregrinus apud vos date mihi ius sepulchri vobiscum ut sepeliam mortuum meum

⁵ responderuntque filii Heth

⁶ audi nos domine princeps Dei es apud nos in electis sepulchris nostris sepeli mortuum tuum nullusque prohibere te poterit quin in monumento eius sepelias mortuum tuum

⁷ surrexit Abraham et adoravit populum terrae filios videlicet Heth

⁸ dixitque ad eos si placet animae vestrae ut sepeliam mortuum meum audite me et

intercedite apud Ephron filium Soor

⁹ ut det mihi speluncam duplicem quam habet in extrema parte agri sui pecunia digna tradat mihi eam coram vobis in possessionem sepulchri

¹⁰ habitabat autem Ephron in medio filiorum Heth responditque ad Abraham cunctis audientibus qui ingrediebantur portam civitatis illius dicens

¹¹ nequaquam ita fiat domine mi sed magis ausculta quod loquor agrum trado tibi et speluncam quae in eo est praesentibus filiis populi mei sepeli mortuum tuum

¹² adoravit Abraham coram populo terrae

¹³ et locutus est ad Ephron circumstante plebe quaeso ut audias me dabo pecuniam pro agro suscipe eam et sic sepeliam mortuum meum in eo

¹⁴ respondit Ephron

¹⁵ domine mi audi terram quam postulas quadringentis argenti siclis valet istud est pretium inter me et te sed quantum est hoc sepeli mortuum tuum

¹⁶ quod cum audisset Abraham adpendit pecuniam quam Ephron postulaverat audientibus filiis Heth quadringentos siclos argenti et probati monetae publicae

¹⁷ confirmatusque est ager quondam Ephronis in quo erat spelunca duplex respiciens Mambre tam ipse quam spelunca et omnes arbores eius in cunctis terminis per circuitum

¹⁸ Abrahae in possessionem videntibus filiis Heth et cunctis qui intrabant portam civitatis illius

¹⁹ atque ita sepelivit Abraham Sarram uxorem suam in spelunca agri duplici qui respiciebat Mambre haec est Hebron in terra Chanaan

²⁰ et confirmatus est ager et antrum quod erat in eo Abrahae in possessionem monumenti a filiis Heth

CAPITULUM 24

Erat autem Abraham senex dierumque multorum et Dominus in cunctis benedixerat ei

² dixitque ad servum seniore domus suae qui praeerat omnibus quae habebat pone manum tuam subter femur meum

³ ut adiurem te per Dominum Deum caeli et terrae ut non accipias uxorem filio meo de filiabus Chananeorum inter quos habito

⁴ sed ad terram et ad cognationem meam proficiscaris et inde accipias uxorem filio meo Isaac

⁵ respondit servus si noluerit mulier venire mecum in terram hanc num reducere debeo filium tuum ad locum de quo egressus es

⁶ dixit Abraham cave nequando reducas illuc filium meum

⁷ Dominus Deus caeli qui tulit me de domo patris mei et de terra nativitatis meae qui locutus est mihi et iuravit dicens semini tuo dabo terram hanc ipse mittet angelum suum coram te et accipies inde uxorem filio meo

⁸ sin autem noluerit mulier sequi te non teneberis iuramento filium tantum meum ne reducas illuc

⁹ posuit ergo servus manum sub femore Abraham domini sui et iuravit illi super sermone hoc

¹⁰ tulitque decem camelos de grege domini sui et abiit ex omnibus bonis eius portans secum profectusque perrexit Mesopotamiam ad urbem Nahor

¹¹ cumque camelos fecisset accumbere extra oppidum iuxta puteum aquae vespere eo

tempore quo solent mulieres egredi ad hauriendam aquam dixit

12 Domine Deus domini mei Abraham occurre obsecro hodie mihi et fac misericordiam cum domino meo Abraham

13 ecce ego sto propter fontem aquae et filiae habitatorum huius civitatis egredientur ad hauriendam aquam

14 igitur puella cui ego dixero inclina hydriam tuam ut bibam et illa responderit bibe quin et camelis tuis dabo potum ipsa est quam praeparasti servo tuo Isaac et per hoc intellegam quod feceris misericordiam cum domino meo

15 necdum intra se verba compleverat et ecce Rebecca egrediebatur filia Bathuel filii Melchae uxoris Nahor fratris Abraham habens hydriam in scapula

16 puella decora nimis virgoque pulcherrima et incognita viro descenderat autem ad fontem et impleverat hydriam ac revertebatur

17 occurritque ei servus et ait pauxillum mihi ad sorbendum praebe aquae de hydria tua

18 quae respondit bibe domine mi celeriterque deposuit hydriam super ulnam suam et dedit ei potum

19 cumque ille bibisset adiecit quin et camelis tuis hauriam aquam donec cuncti bibant

20 effundensque hydriam in canalibus recurrit ad puteum ut hauriret aquam et haustam omnibus camelis dedit

21 ille autem contemplabatur eam tacitus scire volens utrum prosperum fecisset iter suum Dominus an non

22 postquam ergo biberunt cameli protulit vir inaures aureas adpendentes siclos duos et armillas totidem pondo siclorum decem

23 dixitque ad eam cuius es filia indica mihi est in domo patris tui locus ad manendum

24 quae respondit filia Bathuelis sum filii Melchae quem peperit Nahor

25 et addidit dicens palearum quoque et faeni plurimum est apud nos et locus spatiosus ad manendum

26 inclinavit se homo et adoravit Dominum

27 dicens benedictus Dominus Deus domini mei Abraham qui non abstulit misericordiam et veritatem suam a domino meo et recto me itinere perduxit in domum fratris domini mei

28 cucurrit itaque puella et nuntiavit in domum matris suae omnia quae audierat

29 habebat autem Rebecca fratrem nomine Laban qui festinus egressus est ad hominem ubi erat fons

30 cumque vidisset inaures et armillas in manibus sororis suae et audisset cuncta verba referentis haec locutus est mihi homo venit ad virum qui stabat iuxta camelos et propter fontem aquae

31 dixitque ad eum ingredi benedictus Domini cur foris stas praeparavi domum et locum camelis

32 et introduxit eum hospitium ac destravit camelos deditque paleas et faenum et aquam ad lavandos pedes camelorum et virorum qui venerant cum eo

33 et adpositus est in conspectu eius panis qui ait non comedam donec loquar sermones meos respondit ei loquere

34 at ille servus inquit Abraham sum

35 et Dominus benedixit domino meo valde magnificatusque est et dedit ei oves et boves argentum et aurum servos et ancillas camelos et asinos

36 et peperit Sarra uxor domini mei filium domino meo in senectute sua deditque illi omnia quae habuerat

37 et adiuravit me dominus meus dicens non accipies uxorem filio meo de filiabus Chananeorum in quorum terra habito

38 sed ad domum patris mei perges et de cognatione mea accipies uxorem filio meo

39 ego vero respondi domino meo quid si noluerit venire mecum mulier

40 Dominus ait in cuius conspectu ambulo mittet angelum suum tecum et diriget viam tuam accipiesque uxorem filio meo de cognatione mea et de domo patris mei

41 innocens eris a maledictione mea cum veneris ad propinquos meos et non dederint tibi

42 veni ergo hodie ad fontem et dixi Domine Deus domini mei Abraham si direxisti viam meam in qua nunc ambulo

43 ecce sto iuxta fontem aquae et virgo quae egredietur ad hauriendam aquam audierit a me da mihi pauxillum aquae ad bibendum ex hydria tua

44 et dixerit mihi et tu bibe et camelis tuis hauriam ipsa est mulier quam praeparavit Dominus filio domini mei

45 dum haec mecum tacitus voverem apparuit Rebecca veniens cum hydria quam portabat in scapula descenditque ad fontem et hausit aquam et aio ad eam da mihi paululum bibere

46 quae festina deposuit hydriam de umero et dixit mihi et tu bibe et camelis tuis potum tribuam bibi et adequavit camelos

47 interrogavique eam et dixi cuius es filia quae respondit filia Bathuelis sum filii Nahor quem peperit illi Melcha suspendi itaque in aures ad ornandam faciem eius et armillas posui in manibus

48 pronusque adoravi Dominum benedicens Domino Deo domini mei Abraham qui perduxisset me recto itinere ut sumerem filiam fratris domini mei filio eius

49 quam ob rem si facitis misericordiam et veritatem cum domino meo indicate mihi sin autem aliud placet et hoc dicite ut vadam ad dextram sive ad sinistram

50 responderunt Laban et Bathuel a Domino egressus est sermo non possumus extra placitum eius quicquam aliud tecum loqui

51 en Rebecca coram te est tolle eam et proficiscere et sit uxor filii domini tui sicut locutus est Dominus

52 quod cum audisset puer Abraham adoravit in terra Dominum

53 prolatisque vasis argenteis et aureis ac vestibus dedit ea Rebecca pro munere fratribus quoque eius et matri dona obtulit

54 initoque convivio vescentes pariter et bibentes manserunt ibi surgens autem mane locutus est puer dimittite me ut vadam ad dominum meum

55 responderunt fratres eius et mater maneat puella saltem decem dies apud nos et postea proficiscetur

56 nolite ait me retinere quia Dominus direxit viam meam dimittite me ut pergam ad dominum meum

57 dixerunt vocemus puellam et quaeramus ipsius voluntatem

58 cumque vocata venisset sciscitati sunt vis ire cum homine isto quae ait vadam

59 dimiserunt ergo eam et nutricem illius servumque Abraham et comites eius

60 inprecantes prospera sorori suae atque dicentes soror nostra es crescas in mille milia et possideat semen tuum portas inimicorum suorum

61 igitur Rebecca et puellae illius ascensis camelis secutae sunt virum qui festinus revertebatur ad dominum suum

62 eo tempore Isaac deambulabat per viam quae ducit ad puteum cuius nomen est

Viventis et videntis habitabat enim in terra australi

⁶³ et egressus fuerat ad meditandum in agro inclinata iam die cumque levasset oculos vidit camelos venientes procul

⁶⁴ Rebecca quoque conspecto Isaac descendit de camelo

⁶⁵ et ait ad puerum quis est ille homo qui venit per agrum in occursum nobis dixit ei ipse est dominus meus at illa tollens cito pallium operuit se

⁶⁶ servus autem cuncta quae gesserat narravit Isaac

⁶⁷ qui introduxit eam in tabernaculum Sarrae matris suae et accepit uxorem et in tantum dilexit ut dolorem qui ex morte matris acciderat temperaret

CAPITULUM 25

Abraham vero aliam duxit uxorem nomine Cetthuram

² quae peperit ei Zamram et Iexan et Madan et Madian et Iesboch et Sue

³ Iexan quoque genuit Saba et Dadan filii Dadan fuerunt Assurim et Lathusim et Loommim

⁴ at vero ex Madian ortus est Ephraim et Opher et Enoch et Abida et Eldaam omnes hii filii Cetthurae

⁵ deditque Abraham cuncta quae possederat Isaac

⁶ filiis autem concubinarum largitus est munera et separavit eos ab Isaac filio suo dum adhuc ipse viveret ad plagam orientalem

⁷ fuerunt autem dies vitae eius centum septuaginta quinque anni

⁸ et deficiens mortuus est in senectute bona provectaeque aetatis et plenus dierum congregatusque est ad populum suum

⁹ et sepelierunt eum Isaac et Ismahel filii sui in spelunca duplici quae sita est in agro Ephron filii Soor Hetthei e regione Mambre

¹⁰ quem emerat a filiis Heth ibi sepultus est ipse et Sarra uxor eius

¹¹ et post obitum illius benedixit Deus Isaac filio eius qui habitabat iuxta puteum nomine Viventis et videntis

¹² hae sunt generationes Ismahel filii Abraham quem peperit ei Agar Aegyptia famula Sarrae

¹³ et haec nomina filiorum eius in vocabulis et generationibus suis primogenitus Ismahelis Nabaioth dein Cedar et Abdeel et Mabsam

¹⁴ Masma quoque et Duma et Massa

¹⁵ Adad et Thema Itur et Naphis et Cedma

¹⁶ isti sunt filii Ismahel et haec nomina per castella et oppida eorum duodecim principes tribuum suarum

¹⁷ anni vitae Ismahel centum triginta septem deficiens mortuus est et adpositus ad populum suum

¹⁸ habitavit autem ab Evila usque Sur quae respicit Aegyptum introeuntibus Assyrios coram cunctis fratribus suis obiit

¹⁹ hae quoque sunt generationes Isaac filii Abraham Abraham genuit Isaac

²⁰ qui cum quadraginta esset annorum duxit uxorem Rebecam filiam Bathuel Syri de Mesopotamiam sororem Laban

²¹ deprecatusque est Dominum pro uxore sua eo quod esset sterilis qui exaudivit eum et dedit conceptum Rebeccae

²² sed conlidebantur in utero eius parvuli quae ait si sic mihi futurum erat quid necesse fuit concipere perrexitque ut consuleret Dominum

²³ qui respondens ait duae gentes in utero tuo sunt et duo populi ex ventre tuo dividuntur populusque populum superabit et maior minori serviet

²⁴ iam tempus pariendi venerat et ecce gemini in utero repperti sunt

²⁵ qui primus egressus est rufus erat et totus in morem pellis hispidus vocatumque est nomen eius Esau protinus alter egrediens plantam fratris tenebat manu et idcirco appellavit eum Iacob

²⁶ sexagenarius erat Isaac quando nati sunt parvuli

²⁷ quibus adultis factus est Esau vir gnarus venandi et homo agricola Iacob autem vir simplex habitabat in tabernaculis

²⁸ Isaac amabat Esau eo quod de venationibus illius vesceretur et Rebecca diligebat Iacob

²⁹ coxit autem Iacob pulmentum ad quem cum venisset Esau de agro lassus

³⁰ ait da mihi de coctione hac rufa quia oppido lassus sum quam ob causam vocatum est nomen eius Edom

³¹ cui dixit Iacob vende mihi primogenita tua

³² ille respondit en morior quid mihi proderunt primogenita

³³ ait Iacob iura ergo mihi iuravit Esau et vendidit primogenita

³⁴ et sic accepto pane et lentis edulio comedit et bibit et abiit parvipendens quod primogenita vendidisset

CAPITULUM 26

Orta autem fame super terram post eam sterilitatem quae acciderat in diebus Abraham abiit Isaac ad Abimelech regem Palestinorum in Gerara

² apparuitque ei Dominus et ait ne descendas in Aegyptum sed quiesce in terra quam dixero tibi

³ et peregrinare in ea eroque tecum et benedicam tibi tibi enim et semini tuo dabo universas regiones has complens iuramentum quod sponendi Abraham patri tuo

⁴ et multiplicabo semen tuum sicut stellas caeli daboque posteris tuis universas regiones has et benedicentur in semine tuo omnes gentes terrae

⁵ eo quod oboedierit Abraham voci meae et custodierit praecepta et mandata mea et caerimonias legesque servaverit

⁶ mansit itaque Isaac in Geraris

⁷ qui cum interrogaretur a viris loci illius super uxore sua respondit soror mea est timuerat enim confiteri quod sibi esset sociata coniugio reputans ne forte interficerent eum propter illius pulchritudinem

⁸ cumque pertransissent dies plurimi et ibi demoraretur prospiciens Abimelech Palestinorum rex per fenestram vidit eum iocantem cum Rebecca uxore sua

⁹ et accersito ait perspicuum est quod uxor tua sit cur mentitus es sororem tuam esse respondit timui ne morerer propter eam

¹⁰ dixitque Abimelech quare inposuisti nobis potuit coire quispiam de populo cum uxore tua et induxeras super nos grande peccatum praecepitque omni populo dicens

¹¹ qui tetigerit hominis huius uxorem morte morietur

- 12** seruit autem Isaac in terra illa et invenit in ipso anno centuplum benedixitque ei Dominus
- 13** et locupletatus est homo et ibat proficiens atque succrescens donec magnus vehementer effectus est
- 14** habuit quoque possessionem ovium et armentorum et familiae plurimum ob haec invidentes ei Palestini
- 15** omnes puteos quos foderant servi patris illius Abraham illo tempore obstruxerunt implentes humo
- 16** in tantum ut ipse Abimelech diceret ad Isaac recede a nobis quoniam potentior nostri factus es valde
- 17** et ille discedens veniret ad torrentem Gerarae habitaretque ibi
- 18** rursum fodit alios puteos quos foderant servi patris sui Abraham et quos illo mortuo olim obstruxerant Philisthim appellavitque eos hisdem nominibus quibus ante pater vocaverat
- 19** foderunt in torrente et reppererunt aquam vivam
- 20** sed et ibi iurgium fuit pastorum Gerarae adversum pastores Isaac dicentium nostra est aqua quam ob rem nomen putei ex eo quod acciderat vocavit Calumniam
- 21** foderunt et alium et pro illo quoque rixati sunt appellavitque eum Inimicitias
- 22** profectus inde fodit alium puteum pro quo non contenderunt itaque vocavit nomen illius Latitudo dicens nunc dilatavit nos Dominus et fecit crescere super terram
- 23** ascendit autem ex illo loco in Bersabee
- 24** ubi apparuit ei Dominus in ipsa nocte dicens ego sum Deus Abraham patris tui noli metuere quia tecum sum benedicam tibi et multiplicabo semen tuum propter servum meum Abraham
- 25** itaque aedificavit ibi altare et invocato nomine Domini extendit tabernaculum praecepitque servis suis ut foderent puteum
- 26** ad quem locum cum venissent de Geraris Abimelech et Ochozath amicus illius et Fichol dux militum
- 27** locutus est eis Isaac quid venistis ad me hominem quem odistis et expulistis a vobis
- 28** qui responderunt vidimus tecum esse Dominum et idcirco nunc diximus sit iuramentum inter nos et ineamus foedus
- 29** ut non facias nobis quicquam mali sicut et nos nihil tuorum adtigimus nec fecimus quod te laederet sed cum pace dimisimus auctum benedictione Domini
- 30** fecit ergo eis convivium et post cibum et potum
- 31** surgentes mane iuraverunt sibi mutuo dimisitque eos Isaac pacifice in locum suum
- 32** ecce autem venerunt in ipso die servi Isaac adnuntiantes ei de puteo quem foderant atque dicentes invenimus aquam
- 33** unde appellavit eum Abundantiam et nomen urbi inpositum est Bersabee usque in praesentem diem
- 34** Esau vero quadragenarius duxit uxores Iudith filiam Beeri Heththi et Basemath filiam Helon eiusdem loci
- 35** quae ambae offenderant animum Isaac et Rebeccae

CAPITULUM 27

Senuit autem Isaac et caligaverunt oculi eius et videre non poterat vocavitque Esau filium suum maiorem et dixit ei fili mi qui respondit adsum

2 cui pater vides inquit quod senuerim et ignorem diem mortis meae

3 sume arma tua faretram et arcum et egredere foras cumque venatu aliquid adprehenderis

4 fac mihi inde pulmentum sicut velle me nosti et adfer ut comedam et benedicat tibi anima mea antequam moriar

5 quod cum audisset Rebecca et ille abisset in agrum ut iussionem patris expleret

6 dixit filio suo Iacob audiui patrem tuum loquentem cum Esau fratre tuo et dicentem ei

7 adfer mihi venationem tuam et fac cibos ut comedam et benedicam tibi coram Domino antequam moriar

8 nunc ergo fili mi adquiesce consiliis meis

9 et pergens ad gregem adfer mihi duos hedos optimos ut faciam ex eis escas patri tuo quibus libenter vescitur

10 quas cum intuleris et comederit benedicat tibi priusquam moriatur

11 cui ille respondit nosti quod Esau frater meus homo pilosus sit et ego lenis

12 si adtractaverit me pater meus et senserit timeo ne putet sibi voluisse inludere et inducat super me maledictionem pro benedictione

13 ad quem mater in me sit ait ista maledictio fili mi tantum audi vocem meam et perge adferque quae dixi

14 abiit et adtulit deditque matri paravit illa cibos sicut noverat velle patrem illius

15 et vestibus Esau valde bonis quas apud se habebat domi induit eum

16 pelliculasque hedorum circumdedit manibus et colli nuda protexit

17 dedit pulmentum et panes quos coxerat tradidit

18 quibus inlatis dixit pater mi et ille respondit audio quis tu es fili mi

19 dixitque Iacob ego sum Esau primogenitus tuus feci sicut praecepisti mihi surge sede et comede de venatione mea ut benedicat mihi anima tua

20 rursum Isaac ad filium suum quomodo inquit tam cito invenire potuisti fili mi qui respondit voluntatis Dei fuit ut cito mihi occurreret quod volebam

21 dixitque Isaac accede huc ut tangam te fili mi et probem utrum tu sis filius meus Esau an non

22 accessit ille ad patrem et palpato eo dixit Isaac vox quidem vox Iacob est sed manus manus sunt Esau

23 et non cognovit eum quia pilosae manus similitudinem maioris expresserant benedicens ergo illi

24 ait tu es filius meus Esau respondit ego sum

25 at ille offer inquit mihi cibos de venatione tua fili mi ut benedicat tibi anima mea quos cum oblatos comedisset obtulit ei etiam vinum quo hausto

26 dixit ad eum accede ad me et da mihi osculum fili mi

27 accessit et osculatus est eum statimque ut sensit vestimentorum illius flagrantiam benedicens ait ecce odor filii mei sicut odor agri cui benedixit Dominus

28 det tibi Deus de rore caeli et de pinguedine terrae abundantiam frumenti et vini

29 et serviant tibi populi et adorent te tribus esto dominus fratrum tuorum et incurventur ante te filii matris tuae qui maledixerit tibi sit maledictus et qui benedixerit benedictionibus repleatur

³⁰ vix Isaac sermonem impleverat et egresso Iacob foras venit Esau
³¹ coctosque de venatione cibos intulit patri dicens surge pater mi et comede de venatione filii tui ut benedicat mihi anima tua
³² dixitque illi Isaac quis enim es tu qui respondit ego sum primogenitus filius tuus Esau
³³ expavit Isaac stupore vehementi et ultra quam credi potest admirans ait quis igitur ille est qui dudum captam venationem adtulit mihi et comedi ex omnibus priusquam tu venires benedixique ei et erit benedictus
³⁴ auditis Esau sermonibus patris inrugiit clamore magno et consternatus ait benedic etiam mihi pater mi
³⁵ qui ait venit germanus tuus fraudulenter et accepit benedictionem tuam
³⁶ at ille subiunxit iuste vocatum est nomen eius Iacob subplantavit enim me in altera vice primogenita mea ante tulit et nunc secundo subripuit benedictionem meam rursumque ad patrem numquid non reservasti ait et mihi benedictionem
³⁷ respondit Isaac dominum tuum illum constitui et omnes fratres eius servituti illius subiugavi frumento et vino stabilivi eum tibi post haec fili mi ultra quid faciam
³⁸ cui Esau num unam inquit tantum benedictionem habes pater mihi quoque obsecro ut benedicas cumque heulatu magno fleret
³⁹ motus Isaac dixit ad eum in pinguedine terrae et in rore caeli desuper
⁴⁰ erit benedictio tua vives gladio et fratri tuo servies tempusque veniet cum excutias et solvas iugum eius de cervicibus tuis
⁴¹ oderat ergo semper Esau Iacob pro benedictione qua benedixerat ei pater dixitque in corde suo veniant dies luctus patris mei ut occidam Iacob fratrem meum
⁴² nuntiata sunt haec Rebeccae quae mittens et vocans Iacob filium suum dixit ad eum ecce Esau frater tuus minatur ut occidat te
⁴³ nunc ergo fili audi vocem meam et consurgens fuge ad Laban fratrem meum in Haran
⁴⁴ habitabisque cum eo dies paucos donec requiescat furor fratris tui
⁴⁵ et cesset indignatio eius obliviscaturque eorum quae fecisti in eum postea mittam et adducam te inde huc cur utroque orbabor filio in una die
⁴⁶ dixit quoque Rebecca ad Isaac taedet me vitae meae propter filias Heth si acceperit Iacob uxorem de stirpe huius terrae nolo vivere

CAPITULUM 28

Vocavit itaque Isaac Iacob et benedixit praecepitque ei dicens noli accipere coniugem de genere Chanaan

² sed vade et proficiscere in Mesopotamiam Syriae ad domum Bathuel patrem matris tuae et accipe tibi inde uxorem de filiabus Laban avunculi tui

³ Deus autem omnipotens benedicat tibi et crescere te faciat atque multiplicet ut sis in turbas populorum

⁴ et det tibi benedictiones Abraham et semini tuo post te ut possideas terram peregrinationis tuae quam pollicitus est avo tuo

⁵ cumque dimisisset eum Isaac profectus venit in Mesopotamiam Syriae ad Laban filium Bathuel Syri fratrem Rebeccae matris suae

⁶ videns autem Esau quod benedixisset pater suus Iacob et misisset eum in Mesopotamiam Syriae ut inde uxorem duceret et quod post benedictionem praecepisset ei dicens non accipies coniugem de filiabus Chanaan

⁷ quodque oboediens Iacob parentibus isset in Syriam
⁸ probans quoque quod non libenter aspiceret filias Chanaan pater suus
⁹ ivit ad Ismahelem et duxit uxorem absque his quas prius habebat Maeleth filiam Ismahel filii Abraham sororem Nabaioth
¹⁰ igitur egressus Iacob de Bersabee pergebat Haran
¹¹ cumque venisset ad quendam locum et vellet in eo requiescere post solis occubitus tulit de lapidibus qui iacebant et subponens capiti suo dormivit in eodem loco
¹² viditque in somnis scalam stantem super terram et cacumen illius tangens caelum angelos quoque Dei ascendentes et descendentes per eam
¹³ et Dominum innixum scalae dicentem sibi ego sum Dominus Deus Abraham patris tui et Deus Isaac terram in qua dormis tibi dabo et semini tuo
¹⁴ eritque germen tuum quasi pulvis terrae dilataberis ad occidentem et orientem septentrionem et meridiem et benedicentur in te et in semine tuo cunctae tribus terrae
¹⁵ et ero custos tuus quocumque perrexeris et reducam te in terram hanc nec dimittam nisi complevero universa quae dixi
¹⁶ cumque evigilasset Iacob de somno ait vere Dominus est in loco isto et ego nesciebam
¹⁷ pavensque quam terribilis inquit est locus iste non est hic aliud nisi domus Dei et porta caeli
¹⁸ surgens ergo mane tulit lapidem quem subposuerat capiti suo et erexit in titulum fundens oleum desuper
¹⁹ appellavitque nomen urbis Bethel quae prius Luza vocabatur
²⁰ vovit etiam votum dicens si fuerit Deus mecum et custodierit me in via per quam ambulo et dederit mihi panem ad vescendum et vestem ad induendum
²¹ reversusque fuero prospere ad domum patris mei erit mihi Dominus in Deum
²² et lapis iste quem erexi in titulum vocabitur Domus Dei cunctorumque quae dederis mihi decimas offeram tibi

CAPITULUM 29

profectus ergo Iacob venit ad terram orientalem
² et vidit puteum in agro tresque greges ovium accubantes iuxta eum nam ex illo adaquabantur pecora et os eius grandi lapide claudebatur
³ morisque erat ut cunctis ovibus congregatis devolverent lapidem et reffectis gregibus rursum super os putei ponerent
⁴ dixitque ad pastores fratres unde estis qui responderunt de Haran
⁵ quos interrogans numquid ait nostis Laban filium Nahor dixerunt novimus
⁶ sanusne est inquit valet inquiunt et ecce Rahel filia eius venit cum grege suo
⁷ dixitque Iacob adhuc multum diei superest nec est tempus ut reducantur ad caulas greges date ante potum ovibus et sic ad pastum eas reducite
⁸ qui responderunt non possumus donec omnia pecora congregentur et amoveamus lapidem de ore putei ut adaquemus greges
⁹ adhuc loquebantur et ecce Rahel veniebat cum ovibus patris sui nam gregem ipsa pascebat
¹⁰ quam cum vidisset Iacob et sciret consobrinam suam ovesque Laban avunculi sui amovit lapidem quo puteus claudebatur

11 et adaequato grege osculatus est eam elevataque voce flevit
12 et indicavit ei quod frater esset patris eius et filius Rebeckae at illa festinans nuntiavit patri suo
13 qui cum audisset venisse Iacob filium sororis suae cucurrit obviam complexusque eum et in oscula ruens duxit in domum suam auditis autem causis itineris
14 respondit os meum es et caro mea et postquam expleti sunt dies mensis unius
15 dixit ei num quia frater meus es gratis servies mihi dic quid mercedis accipias
16 habebat vero filias duas nomen maioris Lia minor appellabatur Rahel
17 sed Lia lippis erat oculis Rahel decora facie et venusto aspectu
18 quam diligens Iacob ait serviam tibi pro Rahel filia tua minore septem annis
19 respondit Laban melius est ut tibi eam dem quam viro alteri mane apud me
20 servivit igitur Iacob pro Rahel septem annis et videbantur illi pauci dies prae amoris magnitudine
21 dixitque ad Laban da mihi uxorem meam quia iam tempus expletum est ut ingrediar ad eam
22 qui vocatis multis amicorum turbis ad convivium fecit nuptias
23 et vespere filiam suam Liam introduxit ad eum
24 dans ancillam filiae Zelpham nomine ad quam cum ex more Iacob fuisset ingressus facto mane vidit Liam
25 et dixit ad socerum quid est quod facere voluisti nonne pro Rahel servivi tibi quare inposuisti mihi
26 respondit Laban non est in loco nostro consuetudinis ut minores ante tradamus ad nuptias
27 imple ebdomadem dierum huius copulae et hanc quoque dabo tibi pro opere quo serviturus es mihi septem annis aliis
28 adquevit placito et ebdomade transacta Rahel duxit uxorem
29 cui pater servam Balam dederat
30 tandemque potitus optatis nuptiis amorem sequentis priori praetulit serviens apud eum septem annis aliis
31 videns autem Dominus quod despiceret Liam aperuit vulvam eius sorore sterili permanente
32 quae conceptum genuit filium vocavitque nomen eius Ruben dicens vidit Dominus humilitatem meam nunc amabit me vir meus
33 rursumque concepit et peperit filium et ait quoniam audivit Dominus haberi me contemptui dedit etiam istum mihi vocavitque nomen illius Symeon
34 concepit tertio et genuit alium dixitque nunc quoque copulabitur mihi maritus meus eo quod pepererim illi tres filios et idcirco appellavit nomen eius Levi
35 quarto concepit et peperit filium et ait modo confitebor Domino et ob hoc vocavit eum Iudam cessavitque parere

CAPITULUM 30

Cernens autem Rahel quod infecunda esset invidit sorori et ait marito suo da mihi liberos alioquin moriar

2 cui iratus respondit Iacob num pro Deo ego sum qui privavit te fructu ventris tui

³ at illa habeo inquit famulam Balam ingredi ad eam ut pariat super genua mea et habeam ex ea filios

⁴ deditque illi Balam in coniugium quae

⁵ ingresso ad se viro concepit et peperit filium

⁶ dixitque Rahel iudicavit mihi Dominus et exaudivit vocem meam dedit mihi filium et idcirco appellavit nomen illius Dan

⁷ rursumque Bala concipiens peperit alterum

⁸ pro quo ait Rahel comparavit me Deus cum sorore mea et invalui vocavitque eum Nephtalim

⁹ sentiens Lia quod parere desisset Zelpham ancillam suam marito tradidit

¹⁰ qua post conceptum edente filium

¹¹ dixit feliciter et idcirco vocavit nomen eius Gad

¹² peperit quoque Zelpha alterum

¹³ dixitque Lia hoc pro beatitudine mea beatam quippe me dicent mulieres propterea appellavit eum Aser

¹⁴ egressus autem Ruben tempore messis triticeae in agro repperit mandragoras quos matri Liae detulit dixitque Rahel da mihi partem de mandragoris filii tui

¹⁵ illa respondit parumne tibi videtur quod praeripueris maritum mihi nisi etiam mandragoras filii mei tuleris ait Rahel dormiat tecum hac nocte pro mandragoris filii tui

¹⁶ redeuntque ad vesperam de agro Iacob egressa est in occursum Lia et ad me inquit intrabis quia mercede conduxisti te pro mandragoris filii mei dormivit cum ea nocte illa

¹⁷ et exaudivit Deus preces eius concepitque et peperit filium quintum

¹⁸ et ait dedit Deus mercedem mihi quia dedi ancillam meam viro meo appellavitque nomen illius Isachar

¹⁹ rursum Lia concipiens peperit sextum filium

²⁰ et ait ditavit me Deus dote bona etiam hac vice mecum erit maritus meus eo quod genuerim ei sex filios et idcirco appellavit nomen eius Zabulon

²¹ post quem peperit filiam nomine Dinam

²² recordatus quoque Dominus Rahelis exaudivit eam et aperuit vulvam illius

²³ quae concepit et peperit filium dicens abstulit Deus obprobrium meum

²⁴ et vocavit nomen illius Ioseph dicens addat mihi Dominus filium alterum

²⁵ nato autem Ioseph dixit Iacob socero suo dimitte me ut revertar in patriam et ad terram meam

²⁶ da mihi uxores et liberos meos pro quibus servivi tibi ut abeam tu nosti servitutem qua servivi tibi

²⁷ ait ei Laban inveniam gratiam in conspectu tuo experimento didici quod benedixit mihi Deus propter te

²⁸ constitue mercedem tuam quam dabo tibi

²⁹ at ille respondit tu nosti quomodo servierim tibi et quanta in manibus meis fuerit possessio tua

³⁰ modicum habuisti antequam venirem et nunc dives effectus es benedixitque tibi Dominus ad introitum meum iustum est igitur ut aliquando provideam etiam domui meae

³¹ dixitque Laban quid dabo tibi at ille ait nihil volo sed si feceris quod postulo iterum pascam et custodiam pecora tua

³² gyra omnes greges tuos et separa cunctas oves varias et sparso vellere et

quodcumque furvum et maculosum variumque fuerit tam in ovibus quam in capris erit merces mea

³³ respondebitque mihi cras iustitia mea quando placiti tempus advenerit coram te et omnia quae non fuerint varia et maculosa et furva tam in ovibus quam in capris furti me arguent

³⁴ dixit Laban gratum habeo quod petis

³⁵ et separavit in die illo capras et oves hircos et arietes varios atque maculosos cunctum autem gregem unicolorem id est albi et nigri velleris tradidit in manu filiorum suorum

³⁶ et posuit spatium itineris inter se et generum dierum trium qui pascebat reliquos greges eius

³⁷ tollens ergo Iacob virgas populeas virides et amigdalinas et ex platanis ex parte decorticavit eas detractisque corticibus in his quae spoliata fuerant candor apparuit illa vero quae integra erant viridia permanserunt atque in hunc modum color effectus est varius

³⁸ posuitque eas in canalibus ubi effundebatur aqua ut cum venissent greges ad bibendum ante oculos haberent virgas et in aspectu earum conciperent

³⁹ factumque est ut in ipso calore coitus oves intuerentur virgas et parerent maculosa et varia et diverso colore respersa

⁴⁰ divisitque gregem Iacob et posuit virgas ante oculos arietum erant autem alba quaeque et nigra Laban cetera vero Iacob separatis inter se gregibus

⁴¹ igitur quando primo tempore ascendebantur oves ponebat Iacob virgas in canalibus aquarum ante oculos arietum et ovium ut in earum contemplatione conciperent

⁴² quando vero serotina admissura erat et conceptus extremus non ponebat eas factaque sunt ea quae erant serotina Laban et quae primi temporis Iacob

⁴³ ditatusque est homo ultra modum et habuit greges multos ancillas et servos camelos et asinos

CAPITULUM 31

Postquam autem audivit verba filiorum Laban dicentium tulit Iacob omnia quae fuerunt patris nostri et de illius facultate ditatus factus est inclitus

² animadvertit quoque faciem Laban quod non esset erga se sicut heri et nudius tertius

³ maxime dicente sibi Domino revertere in terram patrum tuorum et ad generationem tuam eroque tecum

⁴ misit et vocavit Rahel et Liam in agrum ubi pascebat greges

⁵ dixitque eis video faciem patris vestri quod non sit erga me sicut heri et nudius tertius Deus autem patris mei fuit mecum

⁶ et ipsae nostis quod totis viribus meis servierim patri vestro

⁷ sed pater vester circumvenit me et mutavit mercedem meam decem vicibus et tamen non dimisit eum Deus ut noceret mihi

⁸ si quando dixit variae erunt mercedes tuae pariebant omnes oves varios fetus quando vero e contrario ait alba quaeque accipies pro mercede omnes greges alba pepererunt

⁹ tulitque Deus substantiam patris vestri et dedit mihi

¹⁰ postquam enim conceptus ovium tempus advenerat levavi oculos meos et vidi in somnis ascendentes mares super feminas varios et maculosos et diversorum colorum

¹¹ dixitque angelus Dei ad me in somnis Iacob et ego respondi adsum

12 qui ait leva oculos tuos et vide universos masculos ascendentes super feminas varios respersos atque maculosos vidi enim omnia quae fecit tibi Laban

13 ego sum Deus Bethel ubi unxisti lapidem et votum vovisti mihi nunc ergo surge et egredere de terra hac revertens in terram nativitatis tuae

14 responderunt Rahel et Lia numquid habemus residui quicquam in facultatibus et hereditate domus patris nostri

15 nonne quasi alienas reputavit nos et vendidit comeditque pretium nostrum

16 sed Deus tulit opes patris nostri et nobis eas tradidit ac filiis nostris unde omnia quae praecepit fac

17 surrexit itaque Iacob et inpositis liberis et coniugibus suis super camelos abiit

18 tulitque omnem substantiam et greges et quicquid in Mesopotamiam quaesierat pergens ad Isaac patrem suum in terram Chanaan

19 eo tempore Laban ierat ad tondendas oves et Rahel furata est idola patris sui

20 noluitque Iacob confiteri socero quod fugeret

21 cumque abisset tam ipse quam omnia quae iuris eius erant et amne transmisso pergeret contra montem Galaad

22 nuntiatum est Laban die tertio quod fugeret Iacob

23 qui adsumptis fratribus suis persecutus est eum diebus septem et comprehendit in monte Galaad

24 viditque in somnis dicentem sibi Dominum cave ne quicquam aspere loquaris contra Iacob

25 iamque Iacob extenderat in monte tabernaculum cum ille consecutus eum cum fratribus suis in eodem monte Galaad fixit tentorium

26 et dixit ad Iacob quare ita egisti ut clam me abigeres filias meas quasi captivas gladio

27 cur ignorante me fugere voluisti nec indicare mihi ut prosequerer te cum gaudio et canticis et tympanis et cithara

28 non es passus ut oscularer filios meos ac filias stulte operatus es et nunc

29 valet quidem manus mea reddere tibi malum sed Deus patris vestri heri dixit mihi cave ne loquaris cum Iacob quicquam durius

30 esto ad tuos ire cupiebas et desiderio tibi erat domus patris tui cur furatus es deos meos

31 respondit Iacob quod inscio te profectus sum timui ne violenter auferres filias tuas

32 quod autem furti arguis apud quemcumque inveneris deos tuos necetur coram fratribus nostris scrutare quicquid tuorum apud me inveneris et aufer haec dicens ignorabat quod Rahel furata esset idola

33 ingressus itaque Laban tabernaculum Iacob et Liae et utriusque famulae non invenit cumque intrasset tentorium Rahelis

34 illa festinans abscondit idola subter stramen cameli et sedit desuper scrutantique omne tentorium et nihil inveniendi

35 ait ne irascatur dominus meus quod coram te adsurgere nequeo quia iuxta consuetudinem feminarum nunc accidit mihi sic delusa sollicitudo quaerentis est

36 tumensque Iacob cum iurgio ait quam ob culpam meam et ob quod peccatum sic exarsisti post me

37 et scrutatus es omnem supellectilem meam quid invenisti de cuncta substantia domus tuae pone hic coram fratribus meis et fratribus tuis et iudicent inter me et te

38 idcirco viginti annis fui tecum oves tuae et caprae steriles non fuerunt arietes gregis tui

non comedi

³⁹ nec captum a bestia ostendi tibi ego damnum omne reddebam quicquid furto perierat a me exigebas

⁴⁰ die noctuque aestu urebar et gelu fugiebat somnus ab oculis meis

⁴¹ sic per viginti annos in domo tua servivi tibi quattuordecim pro filiabus et sex pro gregibus tuis inmutasti quoque mercedem meam decem vicibus

⁴² nisi Deus patris mei Abraham et Timor Isaac adfuisset mihi forsitan modo nudum me dimisisses afflictionem meam et laborem manuum mearum respexit Deus et arguit te heri

⁴³ respondit ei Laban filiae et filii et greges tui et omnia quae cernis mea sunt quid possum facere filiis et nepotibus meis

⁴⁴ veni ergo et ineamus foedus ut sit testimonium inter me et te

⁴⁵ tulit itaque Iacob lapidem et erexit illum in titulum

⁴⁶ dixitque fratribus suis adferte lapides qui congregantes fecerunt tumulum comederuntque super eum

⁴⁷ quem vocavit Laban tumulus Testis et Iacob acervum Testimonii uterque iuxta proprietatem linguae suae

⁴⁸ dixitque Laban tumulus iste testis erit inter me et te hodie et idcirco appellatum est nomen eius Galaad id est tumulus Testis

⁴⁹ intueatur Dominus et iudicet inter nos quando recesserimus a nobis

⁵⁰ si afflixeris filias meas et si introduxeris uxores alias super eas nullus sermonis nostri testis est absque Deo qui praesens respicit

⁵¹ dixitque rursus ad Iacob en tumulus hic et lapis quem erexi inter me et te

⁵² testis erit tumulus inquam iste et lapis sint in testimonio si aut ego transiero illum pergens ad te aut tu praeterieris malum mihi cogitans

⁵³ Deus Abraham et Deus Nahor iudicet inter nos Deus patris eorum iuravit Iacob per Timorem patris sui Isaac

⁵⁴ immolatisque victimis in monte vocavit fratres suos ut ederent panem qui cum comedissent manserunt ibi

⁵⁵ Laban vero de nocte consurgens osculatus est filios et filias suas et benedixit illis reversus in locum suum

CAPITULUM 32

Iacob quoque abiit itinere quo coeperat fueruntque ei obviam angeli Dei

² quos cum vidisset ait castra Dei sunt haec et appellavit nomen loci illius Manaim id est Castra

³ misit autem et nuntios ante se ad Esau fratrem suum in terram Seir regionis Edom

⁴ praecepitque eis dicens sic loquimini domino meo Esau haec dicit frater tuus Iacob apud Laban peregrinatus sum et fui usque in praesentem diem

⁵ habeo boves et asinos oves et servos atque ancillas mittoque nunc legationem ad dominum meum ut inveniam gratiam in conspectu tuo

⁶ reversi sunt nuntii ad Iacob dicentes venimus ad Esau fratrem tuum et ecce properat in occursum tibi cum quadringentis viris

⁷ timuit Iacob valde et perterritus divisit populum qui secum erat greges quoque et oves et boves et camelos in duas turmas

⁸ dicens si venerit Esau ad unam turmam et percusserit eam alia turma quae reliqua est salvabitur

⁹ dixitque Iacob Deus patris mei Abraham et Deus patris mei Isaac Domine qui dixisti mihi revertere in terram tuam et in locum nativitatis tuae et benefaciam tibi

¹⁰ minor sum cunctis miserationibus et veritate quam explesti servo tuo in baculo meo transivi Iordanem istum et nunc cum duabus turmis regredior

¹¹ erue me de manu fratris mei de manu Esau quia valde eum timeo ne forte veniens percutiat matrem cum filiis

¹² tu locutus es quod bene mihi faceres et dilatares semen meum sicut harenam maris quae prae multitudine numerari non potest

¹³ cumque dormisset ibi nocte illa separavit de his quae habebat munera Esau fratri suo

¹⁴ capras ducentas hircos viginti oves ducentas arietes viginti

¹⁵ camelos fetas cum pullis suis triginta vaccas quadraginta et tauros viginti asinas viginti et pullos earum decem

¹⁶ et misit per manus servorum suorum singulos seorsum greges dixitque pueris suis antecedit me et sit spatium inter gregem et gregem

¹⁷ et praecepit priori dicens si obvium habueris Esau fratrem meum et interrogaverit te cuius es et quo vadis et cuius sunt ista quae sequeris

¹⁸ respondebis servi tui Iacob munera misit domino meo Esau ipse quoque post nos venit

¹⁹ similiter mandata dedit secundo ac tertio et cunctis qui sequebantur greges dicens hisdem verbis loquimini ad Esau cum inveneritis eum

²⁰ et addetis ipse quoque servus tuus Iacob iter nostrum insequitur dixit enim placabo illum muneribus quae praecedunt et postea videbo forsitan propitiabitur mihi

²¹ praecesserunt itaque munera ante eum ipse vero mansit nocte illa in Castris

²² cumque mature surrexisset tulit duas uxores suas et totidem famulas cum undecim filiis et transivit vadum Iaboc

²³ transductisque omnibus quae ad se pertinebant

²⁴ remansit solus et ecce vir luctabatur cum eo usque mane

²⁵ qui cum videret quod eum superare non posset tetigit nervum femoris eius et statim emarcuit

²⁶ dixitque ad eum dimitte me iam enim ascendit aurora respondit non dimittam te nisi benedixeris mihi

²⁷ ait ergo quod nomen est tibi respondit Iacob

²⁸ at ille nequaquam inquit Iacob appellabitur nomen tuum sed Israhel quoniam si contra Deum fortis fuisti quanto magis contra homines praevaleris

²⁹ interrogavit eum Iacob dic mihi quo appellaris nomine respondit cur quaeris nomen meum et benedixit ei in eodem loco

³⁰ vocavitque Iacob nomen loci illius Phanuhel dicens vidi Deum facie ad faciem et salva facta est anima mea

³¹ ortusque est ei statim sol postquam transgressus est Phanuhel ipse vero claudicabat pede

³² quam ob causam non comedunt filii Israhel nervum qui emarcuit in femore Iacob usque in praesentem diem eo quod tetigerit nervum femoris eius et obstipuerit

CAPITULUM 33

Levans autem Iacob oculos suos vidit venientem Esau et cum eo quadringentos viros divisitque filios Liae et Rahel ambarumque famularum

² et posuit utramque ancillam et liberos earum in principio Liam vero et filios eius in secundo loco Rahel autem et Ioseph novissimos

³ et ipse praegrediens adoravit pronus in terram septies donec adpropinquaret frater eius

⁴ currens itaque Esau obviam fratri suo amplexatus est eum stringensque collum et osculans flevit

⁵ levatisque oculis vidit mulieres et parvulos earum et ait quid sibi volunt isti et si ad te pertinent respondit parvuli sunt quos donavit mihi Deus servo tuo

⁶ et adpropinquantes ancillae et filii earum incurvati sunt

⁷ accessitque Lia cum liberis suis et cum similiter adorassent extremi Ioseph et Rahel adoraverunt

⁸ quaenam sunt inquit istae turmae quas obvias habui respondit ut invenirem gratiam coram domino meo

⁹ et ille habeo ait plurima frater mihi sint tua tibi

¹⁰ dixit Iacob noli ita obsecro sed si inveni gratiam in oculis tuis accipe munusculum de manibus meis sic enim vidi faciem tuam quasi viderim vultum Dei esto mihi propitius

¹¹ et suscipe benedictionem quam adtuli tibi et quam donavit mihi Deus tribuens omnia vix fratre compellente suscipiens

¹² ait gradiamur simul eroque socius itineris tui

¹³ dixit Iacob nosti domine mihi quod parvulos habeam teneros et oves ac boves fetas mecum quas si plus in ambulando fecero laborare morientur una die cuncti greges

¹⁴ praecedat dominus meus ante servum suum et ego sequar paulatim vestigia eius sicut videro posse parvulos meos donec veniam ad dominum meum in Seir

¹⁵ respondit Esau oro te ut de populo qui mecum est saltem socii remaneant viae tuae non est inquit necesse hoc uno indigeo ut inveniam gratiam in conspectu domini mei

¹⁶ reversus est itaque illo die Esau itinere quo venerat in Seir

¹⁷ et Iacob venit in Soccoth ubi aedificata domo et fixis tentoriis appellavit nomen loci illius Soccoth id est Tabernacula

¹⁸ transivitque in Salem urbem Sycimorum quae est in terra Chanaan postquam regressus est de Mesopotamiam Syriae et habitavit iuxta oppidum

¹⁹ emitque partem agri in qua fixerat tabernaculum a filiis Emor patris Sychem centum agnis

²⁰ et erecto ibi altari invocavit super illud Fortissimum Deum Israel

CAPITULUM 34

Egressa est autem Dina filia Liae ut videret mulieres regionis illius

² quam cum vidisset Sychem filius Emor Evei princeps terrae illius adamavit et rapuit et dormivit cum illa vi opprimens virginem

³ et conglutinata est anima eius cum ea tristemque blanditiis delinivit

⁴ et pergens ad Emor patrem suum accipe mihi inquit puellam hanc coniugem

⁵ quod cum audisset Iacob absentibus filiis et in pastu occupatis pecorum siluit donec redirent

⁶ egresso autem Emor patre Sychem ut loqueretur ad Iacob

⁷ ecce filii eius veniebant de agro auditoque quod acciderat irati sunt valde eo quod foedam rem esset operatus in Israhel et violata filia Iacob rem inlicitam perpetrasset

⁸ locutus est itaque Emor ad eos Sychem filii mei adhesit anima filiae vestrae date eam illi uxorem

⁹ et iungamus vicissim conubia filias vestras tradite nobis et filias nostras accipite

¹⁰ et habitate nobiscum terra in potestate vestra est exercete negotiamini et possidete eam

¹¹ sed et Sychem ad patrem et ad fratres eius ait inveniam gratiam coram vobis et quaecumque statueritis dabo

¹² augete dotem munera postulate libens tribuam quod petieritis tantum date mihi puellam hanc uxorem

¹³ responderunt filii Iacob Sychem et patri eius in dolo saevientes ob stuprum sororis

¹⁴ non possumus facere quod petitis nec dare sororem nostram homini incircumciso quod inlicitum et nefarium est apud nos

¹⁵ sed in hoc valebimus foederari si esse volueritis nostri similes et circumcidatur in vobis omne masculini sexus

¹⁶ tunc dabimus et accipiemus mutuo filias nostras ac vestras et habitabimus vobiscum erimusque unus populus

¹⁷ sin autem circumcidi nolueritis tollemus filiam nostram et recedemus

¹⁸ placuit oblatio eorum Emor et Sychem filio eius

¹⁹ nec distulit adulescens quin statim quod petebatur expleret amabat enim puellam valde et ipse erat inclitus in omni domo patris sui

²⁰ ingressique portam urbis locuti sunt populo

²¹ viri isti pacifici sunt et volunt habitare nobiscum negotientur in terra et exerceant eam quae spatiosa et lata cultoribus indiget filias eorum accipiemus uxores et nostras illis dabimus

²² unum est quod differtur tantum bonum si circumcidamus masculos nostros ritum gentis imitantes

²³ et substantia eorum et pecora et cuncta quae possident nostra erunt tantum in hoc adquiescamus et habitantes simul unum efficiemus populum

²⁴ adsensi sunt omnes circumcisis cunctis maribus

²⁵ et ecce die tertio quando gravissimus vulnerum dolor est arreptis duo Iacob filii Symeon et Levi fratres Dinae gladiis ingressi sunt urbem confidenter interfectisque omnibus masculis

²⁶ Emor et Sychem pariter necaverunt tollentes Dinam de domo Sychem sororem suam

²⁷ quibus egressis intruerunt super occisos ceteri filii Iacob et depopulati sunt urbem in ultionem stupri

²⁸ oves eorum et armenta et asinos cunctaque vastantes quae in domibus et in agris erant

²⁹ parvulos quoque et uxores eorum duxere captivas

³⁰ quibus patris audacter Iacob dixit ad Symeon et Levi turbastis me et odiosum fecistis Chananeis et Ferezeis habitatoribus terrae huius nos pauci sumus illi congregati percutient me et delebor ego et domus mea

³¹ responderunt numquid ut scorto abuti debuere sorore nostra

CAPITULUM 35

Interea locutus est Deus ad Iacob surge et ascende Bethel et habita ibi facque altare Deo qui apparuit tibi quando fugiebas Esau fratrem tuum

2 Iacob vero convocata omni domo sua ait abicite deos alienos qui in medio vestri sunt et mundamini ac mutate vestimenta vestra

3 surgite et ascendamus in Bethel ut faciamus ibi altare Deo qui exaudivit me in die tribulationis meae et fuit socius itineris mei

4 dederunt ergo ei omnes deos alienos quos habebant et inaures quae erant in auribus eorum at ille infodit ea subter terebinthum quae est post urbem Sychem

5 cumque profecti essent terror Dei invasit omnes per circuitum civitates et non sunt ausi persequi recedentes

6 venit igitur Iacob Luzam quae est in terra Chanaan cognomento Bethel ipse et omnis populus cum eo

7 aedificavitque ibi altare et appellavit nomen loci Domus Dei ibi enim apparuit ei Deus cum fugeret fratrem suum

8 eodem tempore mortua est Debbora nutrix Rebeckae et sepulta ad radices Bethel subter quercum vocatumque est nomen loci quercus Fletus

9 apparuit autem iterum Deus Iacob postquam reversus est de Mesopotamiam Syriae benedixitque ei

10 dicens non vocaberis ultra Iacob sed Israhel erit nomen tuum et appellavit eum Israhel

11 dixitque ei ego Deus omnipotens cresce et multiplicare gentes et populi nationum erunt ex te reges de lumbis tuis egredientur

12 terramque quam dedi Abraham et Isaac dabo tibi et semini tuo post te

13 et recessit ab eo

14 ille vero erexit titulum lapideum in loco quo locutus ei fuerat Deus libans super eum libamina et effundens oleum

15 vocansque nomen loci Bethel

16 egressus inde venit verno tempore ad terram quae ducit Efratham in qua cum parturiret Rahel

17 ob difficultatem partus periclitari coepit dixitque ei obsetrix noli timere quia et hunc habebis filium

18 egrediente autem anima prae dolore et imminente iam morte vocavit nomen filii sui Benoni id est filius doloris mei pater vero appellavit eum Benjamin id est filius dexteræ

19 mortua est ergo Rahel et sepulta in via quae ducit Efratham haec est Bethleem

20 erexitque Iacob titulum super sepulchrum eius hic est titulus monumenti Rahel usque in praesentem diem

21 egressus inde fixit tabernaculum trans turrem Gregis

22 cumque habitaret in illa regione abiit Ruben et dormivit cum Bala concubina patris sui quod illum minime latuit erant autem filii Iacob duodecim

23 filii Liae primogenitus Ruben et Symeon et Levi et Iudas et Isachar et Zabulon

24 filii Rahel Ioseph et Benjamin

25 filii Balæ ancillae Rahelis Dan et Nephtalim

26 filii Zelphae ancillae Liae Gad et Aser hii filii Iacob qui nati sunt ei in Mesopotamiam Syriae

27 venit etiam ad Isaac patrem suum in Mambre civitatem Arbee haec est Hebron in qua peregrinatus est Abraham et Isaac

²⁸ et completi sunt dies Isaac centum octoginta annorum

²⁹ consumptusque aetate mortuus est et adpositus populo suo senex et plenus dierum et sepelierunt eum Esau et Iacob filii sui

CAPITULUM 36

hae sunt autem generationes Esau ipse est Edom

² Esau accepit uxores de filiabus Chanaan Ada filiam Elom Hetthei et Oolibama filiam Anae filiae Sebeon Evei

³ Basemath quoque filiam Ismahel sororem Nabaioth

⁴ peperit autem Ada Eliphaz Basemath genuit Rauhel

⁵ Oolibama edidit Hieus et Hielom et Core hii filii Esau qui nati sunt ei in terra Chanaan

⁶ tulit autem Esau uxores suas et filios et filias et omnem animam domus suae et substantiam et pecora et cuncta quae habere poterat in terra Chanaan et abiit in alteram regionem recessitque a fratre suo Iacob

⁷ divites enim erant valde et simul habitare non poterant nec sustinebat eos terra peregrinationis eorum prae multitudine gregum

⁸ habitavitque Esau in monte Seir ipse est Edom

⁹ hae sunt generationes Esau patris Edom in monte Seir

¹⁰ et haec nomina filiorum eius Eliphaz filius Ada uxoris Esau Rauhel quoque filius Basemath uxoris eius

¹¹ fueruntque filii Eliphaz Theman Omar Sephu et Gatham et Cenez

¹² erat autem Thamna concubina Eliphaz filii Esau quae peperit ei Amalech hii sunt filii Adae uxoris Esau

¹³ filii autem Rauhel Naath et Zara Semma et Meza hii filii Basemath uxoris Esau

¹⁴ isti quoque erant filii Oolibama filiae Ana filiae Sebeon uxoris Esau quos genuit ei Hieus et Hielom et Core

¹⁵ hii duces filiorum Esau filii Eliphaz primogeniti Esau dux Theman dux Omar dux Sephu dux Cenez

¹⁶ dux Core dux Gatham dux Amalech hii filii Eliphaz in terra Edom et hii filii Adae

¹⁷ hii quoque filii Rauhel filii Esau dux Naath dux Zara dux Semma dux Meza hii duces Rauhel in terra Edom isti filii Basemath uxoris Esau

¹⁸ hii autem filii Oolibama uxoris Esau dux Hieus dux Hielom dux Core hii duces Oolibama filiae Ana uxoris Esau

¹⁹ isti filii Esau et hii duces eorum ipse est Edom

²⁰ isti filii Seir Horrei habitatores terrae Lotham et Sobal et Sebeon et Anan

²¹ Dison et Eser et Disan hii duces Horrei filii Seir in terra Edom

²² facti sunt autem filii Lotham Horrei et Heman erat autem soror Lotham Thamna

²³ et isti filii Sobal Alvam et Maneeth et Hebal Sephi et Onam

²⁴ et hii filii Sebeon Ahaia et Anam iste est Ana qui invenit aquas calidas in solitudine cum pasceret asinos Sebeon patris sui

²⁵ habuitque filium Disan et filiam Oolibama

²⁶ et isti filii Disan Amdan et Esban et Iethran et Charan

²⁷ hii quoque filii Eser Balaan et Zevan et Acham

²⁸ habuit autem filios Disan Hus et Aran

²⁹ isti duces Horreorum dux Lothan dux Sobal dux Sebeon dux Ana
³⁰ dux Dison dux Eser dux Disan isti duces Horreorum qui imperaverunt in terra Seir
³¹ reges autem qui regnaverunt in terra Edom antequam haberent regem filii Israhel fuerunt hii
³² Bale filius Beor nomenque urbis eius Denaba
³³ mortuus est autem Bale et regnavit pro eo Iobab filius Zare de Bosra
³⁴ cumque mortuus esset Iobab regnavit pro eo Husan de terra Themanorum
³⁵ hoc quoque mortuo regnavit pro eo Adad filius Badadi qui percussit Madian in regione Moab et nomen urbis eius Ahuith
³⁶ cumque mortuus esset Adad regnavit pro eo Semla de Maserecha
³⁷ hoc quoque mortuo regnavit pro eo Saul de fluvio Rooboth
³⁸ cumque et hic obisset successit in regnum Baalanam filius Achobor
³⁹ isto quoque mortuo regnavit pro eo Adad nomenque urbis eius Phau et appellabatur uxor illius Meezabel filia Matred filiae Mizaab
⁴⁰ haec ergo nomina Esau in cognationibus et locis et vocabulis suis dux Thamna dux Alva dux Ietheth
⁴¹ dux Oolibama dux Ela dux Phinon
⁴² dux Cenez dux Theman dux Mabsar
⁴³ dux Mabdiel dux Iram hii duces Edom habitantes in terra imperii sui ipse est Esau pater Idumeorum

CAPITULUM 37

habitavit autem Iacob in terra Chanaan in qua peregrinatus est pater suus
² et hae sunt generationes eius Ioseph cum sedecim esset annorum pascebat gregem cum fratribus suis adhuc puer et erat cum filiis Balae et Zelphae uxorum patris sui accusavitque fratres suos apud patrem crimine pessimo
³ Israhel autem diligebat Ioseph super omnes filios suos eo quod in senectute genuisset eum fecitque ei tunicam polymitam
⁴ videntes autem fratres eius quod a patre plus cunctis filiis amaretur oderant eum nec poterant ei quicquam pacificum loqui
⁵ accidit quoque ut visum somnium referret fratribus quae causa maioris odii seminarium fuit
⁶ dixitque ad eos audite somnium meum quod vidi
⁷ putabam ligare nos manipulos in agro et quasi consurgere manipulum meum et stare vestrosque manipulos circumstantes adorare manipulum meum
⁸ responderunt fratres eius numquid rex noster eris aut subiciemur dicioni tuae haec ergo causa somniorum atque sermonum invidiae et odii fomitem ministravit
⁹ aliud quoque vidit somnium quod narrans fratribus ait vidi per somnium quasi solem et lunam et stellas undecim adorare me
¹⁰ quod cum patri suo et fratribus rettulisset increpavit eum pater et dixit quid sibi vult hoc somnium quod vidisti num ego et mater tua et fratres adorabimus te super terram
¹¹ invidebant igitur ei fratres sui pater vero rem tacitus considerabat
¹² cumque fratres illius in pascendis gregibus patris morarentur in Sychem
¹³ dixit ad eum Israhel fratres tui pascunt oves in Sycimis veni mittam te ad eos quo

respondente

14 praesto sum ait vade et vide si cuncta prospera sint erga fratres tuos et pecora et renuntia mihi quid agatur missus de valle Hebron venit in Sychem

15 invenitque eum vir errantem in agro et interrogavit quid quaereret

16 at ille respondit fratres meos quaero indica mihi ubi pascant greges

17 dixitque ei vir recesserunt de loco isto audivi autem eos dicentes eamus in Dothain perrexit ergo Ioseph post fratres suos et invenit eos in Dothain

18 qui cum vidissent eum procul antequam accederet ad eos cogitaverunt illum occidere

19 et mutuo loquebantur ecce somniator venit

20 venite occidamus eum et mittamus in cisternam veterem dicemusque fera pessima devoravit eum et tunc apparebit quid illi prosint somnia sua

21 audiens hoc Ruben nitebatur liberare eum de manibus eorum et dicebat

22 non interficiamus animam eius nec effundatis sanguinem sed procite eum in cisternam hanc quae est in solitudine manusque vestras servate innoxias hoc autem dicebat volens eripere eum de manibus eorum et reddere patri suo

23 confestim igitur ut pervenit ad fratres nudaverunt eum tunica talari et polymita

24 miseruntque in cisternam quae non habebat aquam

25 et sedentes ut comederent panem viderunt viatores Ismahelitas venire de Galaad et camelos eorum portare aromata et resinam et stacten in Aegyptum

26 dixit ergo Iudas fratribus suis quid nobis prodest si occiderimus fratrem nostrum et celaverimus sanguinem ipsius

27 melius est ut vendatur Ismahelitis et manus nostrae non polluantur frater enim et caro nostra est adqueieverunt fratres sermonibus eius

28 et praetereuntibus Madianitis negotiatoribus extrahentes eum de cisterna vendiderunt Ismahelitis viginti argenteis qui duxerunt eum in Aegyptum

29 reversusque Ruben ad cisternam non invenit puerum

30 et scissis vestibus pergens ad fratres ait puer non conparet et ego quo ibo

31 tulerunt autem tunicam eius et in sanguinem hedi quem occiderant tinxerunt

32 mittentes qui ferrent ad patrem et dicerent hanc invenimus vide utrum tunica filii tui sit an non

33 quam cum agnovisset pater ait tunica filii mei est fera pessima comedit eum bestia devoravit Ioseph

34 scissisque vestibus indutus est cilicio lugens filium multo tempore

35 congregatis autem cunctis liberis eius ut lenirent dolorem patris noluit consolationem recipere et ait descendam ad filium meum lugens in infernum et illo perseverante in fletu

36 Madianei vendiderunt Ioseph in Aegypto Putiphar eunucho Pharaonis magistro militiae

CAPITULUM 38

Eo tempore descendens Iudas a fratribus suis divertit ad virum odollamitem nomine Hiram

2 viditque ibi filiam hominis chananei vocabulo Suae et uxore accepta ingressus est ad eam

3 quae concepit et peperit filium vocavitque nomen eius Her

4 rursum concepto fetu natum filium nominavit Onam

⁵ tertium quoque peperit quem appellavit Sela quo nato parere ultra cessavit

⁶ dedit autem ludas uxorem primogenito suo Her nomine Thamar

⁷ fuitque Her primogenitus ludae nequam in conspectu Domini et ab eo occisus est

⁸ dixit ergo ludas ad Onam filium suum ingredi ad uxorem fratris tui et sociare illi ut suscites semen fratri tuo

⁹ ille sciens non sibi nasci filios introiens ad uxorem fratris sui semen fundebat in terram ne liberi fratris nomine nascerentur

¹⁰ et idcirco percussit eum Dominus quod rem detestabilem faceret

¹¹ quam ob rem dixit ludas Thamar nurui suae esto vidua in domo patris tui donec crescat Sela filius meus timebat enim ne et ipse moreretur sicut fratres eius quae abiit et habitavit in domo patris sui

¹² evolutis autem multis diebus mortua est filia Suae uxor ludae qui post luctum consolatione suscepta ascendebat ad tonsores ovium suarum ipse et Hiras opilio gregis Odollamita in Thamnas

¹³ nuntiatumque est Thamar quod socer illius ascenderet in Thamnas ad tondendas oves

¹⁴ quae depositis viduitatis vestibus adsumpsit theristrum et mutato habitu sedit in bivio itineris quod ducit Thamnam eo quod crevisset Sela et non eum accepisset maritum

¹⁵ quam cum vidisset ludas suspicatus est esse meretricem operuerat enim vultum suum ne cognosceretur

¹⁶ ingrediensque ad eam ait dimitte me ut coeam tecum nesciebat enim quod nurus sua esset qua respondente quid mihi dabis ut fruaris concubitu meo

¹⁷ dixit mittam tibi hedum de gregibus rursum illa dicente patiar quod vis si dederis mihi arrabonem donec mittas quod polliceris

¹⁸ ait ludas quid vis tibi pro arrabone dari respondit anulum tuum et armillam et baculum quem manu tenes ad unum igitur coitum concepit mulier

¹⁹ et surgens abiit depositoque habitu quem adsumpserat induta est viduitatis vestibus

²⁰ misit autem ludas hedum per pastorem suum Odollamitem ut reciperet pignus quod dederat mulieri qui cum non invenisset eam

²¹ interrogavit homines loci illius ubi est mulier quae sedebat in bivio respondentibus cunctis non fuit in loco isto meretrix

²² reversus est ad ludam et dixit ei non inveni eam sed et homines loci illius dixerunt mihi numquam ibi sedisse scortum

²³ ait ludas habeat sibi certe mendacii nos arguere non poterit ego misi hedum quem promiseram et tu non invenisti eam

²⁴ ecce autem post tres menses nuntiaverunt ludae dicentes fornicata est Thamar nurus tua et videtur uterus illius intumescere dixit ludas producite eam ut conburatur

²⁵ quae cum educeretur ad poenam misit ad socerum suum dicens de viro cuius haec sunt concepi cognosce cuius sit anulus et armilla et baculus

²⁶ qui agnitis muneribus ait iustior me est quia non tradidi eam Sela filio meo attamen ultra non cognovit illam

²⁷ instante autem partu apparuerunt gemini in utero atque in ipsa effusione infantum unus protulit manum in qua obsetrix ligavit coccinum dicens

²⁸ iste egreditur prior

²⁹ illo vero retrahente manum egressus est alter dixitque mulier quare divisa est propter te maceria et ob hanc causam vocavit nomen eius Phares

³⁰ postea egressus est frater in cuius manu erat coccinum quem appellavit Zara

CAPITULUM 39

Igitur Ioseph ductus est in Aegyptum emitque eum Putiphar eunuchus Pharaonis princeps exercitus vir aegyptius de manu Ismahelitarum a quibus perductus erat

² fuitque Dominus cum eo et erat vir in cunctis prospere agens habitabatque in domo domini sui

³ qui optime noverat esse Dominum cum eo et omnia quae gereret ab eo dirigi in manu illius

⁴ invenitque Ioseph gratiam coram domino suo et ministrabat ei a quo praepositus omnibus gubernabat creditam sibi domum et universa quae tradita fuerant

⁵ benedixitque Dominus domui Aegyptii propter Ioseph et multiplicavit tam in aedibus quam in agris cunctam eius substantiam

⁶ nec quicquam aliud noverat nisi panem quo vescebatur erat autem Ioseph pulchra facie et decorus aspectu

⁷ post multos itaque dies iecit domina oculos suos in Ioseph et ait dormi mecum

⁸ qui nequaquam adquiescens operi nefario dixit ad eam ecce dominus meus omnibus mihi traditis ignorat quid habeat in domo sua

⁹ nec quicquam est quod non in mea sit potestate vel non tradiderit mihi praeter te quae uxor eius es quomodo ergo possum malum hoc facere et peccare in Deum meum

¹⁰ huiuscemodi verbis per singulos dies et mulier molesta erat adolescenti et ille recusabat stuprum

¹¹ accidit autem ut quadam die intraret Ioseph domum et operis quippiam absque arbitris faceret

¹² et illa adprehensa lacinia vestimenti eius diceret dormi mecum qui relicto in manu illius pallio fugit et egressus est foras

¹³ cumque vidisset mulier vestem in manibus suis et se esse contemptam

¹⁴ vocavit homines domus suae et ait ad eos en introduxit virum hebraeum ut inluderet nobis ingressus est ad me ut coiret mecum cumque ego succlamassem

¹⁵ et audisset vocem meam reliquit pallium quod tenebam et fugit foras

¹⁶ in argumentum ergo fidei retentum pallium ostendit marito revertenti domum

¹⁷ et ait ingressus est ad me servus hebraeus quem adduxisti ut inluderet mihi

¹⁸ cumque vidisset me clamare reliquit pallium et fugit foras

¹⁹ his auditis dominus et nimium credulus verbis coniugis iratus est valde

²⁰ tradiditque Ioseph in carcerem ubi vincti regis custodiebantur et erat ibi clausus

²¹ fuit autem Dominus cum Ioseph et misertus illius dedit ei gratiam in conspectu principis carceris

²² qui tradidit in manu ipsius universos vinctos qui in custodia tenebantur et quicquid fiebat sub ipso erat

²³ nec noverat aliquid cunctis ei creditis Dominus enim erat cum illo et omnia eius opera dirigebat

CAPITULUM 40

his ita gestis accidit ut peccarent duo eunuchi pincerna regis Aegypti et pistor domino suo

² iratusque Pharaos contra eos nam alter pincernis praeerat alter pistoribus

³ misit eos in carcerem principis militum in quo erat vinctus et Ioseph

⁴ at custos carceris tradidit eos Ioseph qui et ministrabat eis aliquantum temporis fluxerat et illi in custodia tenebantur

⁵ videruntque ambo somnium nocte una iuxta interpretationem congruam sibi

⁶ ad quos cum introisset Ioseph mane et vidisset eos tristes

⁷ sciscitatus est dicens cur tristior est hodie solito facies vestra

⁸ qui responderunt somnium vidimus et non est qui interpretetur nobis dixitque ad eos Ioseph numquid non Dei est interpretatio referte mihi quid videritis

⁹ narravit prior praepositus pincernarum somnium videbam coram me vitem

¹⁰ in qua erant tres propagines crescere paulatim gemmas et post flores uvas maturescere

¹¹ calicemque Pharaonis in manu mea tuli ergo uvas et expressi in calicem quem tenebam et tradidi poculum Pharaoni

¹² respondit Ioseph haec est interpretatio somnii tres propagines tres adhuc dies sunt

¹³ post quos recordabitur Pharaos magisterii tui et restituet te in gradum pristinum dabisque ei calicem iuxta officium tuum sicut facere ante consueveras

¹⁴ tantum memento mei cum tibi bene fuerit et facies mecum misericordiam ut suggeras Pharaoni et educat me de isto carcere

¹⁵ quia furto sublatus sum de terra Hebraeorum et hic innocens in lacum missus sum

¹⁶ videns pistorum magister quod prudenter somnium dissolvisset ait et ego vidi somnium quod haberem tria canistra farinae super caput meum

¹⁷ et in uno canistro quod erat excelsius portare me omnes cibos qui fiunt arte pistoria avesque comedere ex eo

¹⁸ respondit Ioseph haec est interpretatio somnii tria canistra tres adhuc dies sunt

¹⁹ post quos auferet Pharaos caput tuum ac suspendet te in cruce et lacerabunt volucres carnes tuas

²⁰ exin dies tertius natalicius Pharaonis erat qui faciens grande convivium pueris suis recordatus est inter epulas magistri pincernarum et pistorum principis

²¹ restituitque alterum in locum suum ut porrigeret regi poculum

²² alterum suspendit in patibulo ut coniectoris veritas probaretur

²³ et tamen succedentibus prosperis praepositus pincernarum oblitus est interpretis sui

CAPITULUM 41

post duos annos vidit Pharaos somnium putabat se stare super fluvium

² de quo ascendebant septem boves pulchrae et crassae nimis et pascebantur in locis palustribus

³ aliae quoque septem emergebant de flumine foedae confectaeque macie et pascebantur in ipsa amnis ripa in locis virentibus

⁴ devoraveruntque eas quarum mira species et habitudo corporum erat expergefactus

Pharao

⁵ rursum dormivit et vidit alterum somnium septem spicae pullulabant in culmo uno plenae atque formonsae

⁶ aliae quoque totidem spicae tenues et percussae uredine oriebantur

⁷ devorantes omnem priorum pulchritudinem evigilans post quietem

⁸ et facto mane pavore perterritus misit ad coniectores Aegypti cunctosque sapientes et accersitis narravit somnium nec erat qui interpretaretur

⁹ tunc demum reminiscens pincernarum magister ait confiteor peccatum meum

¹⁰ iratus rex servis suis me et magistrum pistorum retrudi iussit in carcerem principis militum

¹¹ ubi una nocte uterque vidimus somnium praesagum futurorum

¹² erat ibi puer hebraeus eiusdem ducis militum famulus cui narrantes somnia

¹³ audivimus quicquid postea rei probavit eventus ego enim redditus sum officio meo et ille suspensus est in cruce

¹⁴ protinus ad regis imperium eductum de carcere Ioseph totonderunt ac veste mutata obtulerunt ei

¹⁵ cui ille ait vidi somnia nec est qui edisserat quae audivi te prudentissime conicere

¹⁶ respondit Ioseph absque me Deus respondebit prospera Pharaoni

¹⁷ narravit ergo ille quod viderat putabam me stare super ripam fluminis

¹⁸ et septem boves de amne conscendere pulchras nimis et obesitas carnibus quae in pastu paludis virecta carpebant

¹⁹ et ecce has sequebantur aliae septem boves in tantum deformes et macilentae ut numquam tales in terra Aegypti viderim

²⁰ quae devoratis et consumptis prioribus

²¹ nullum saturitatis dedere vestigium sed simili macie et squalore torpebant evigilans rursum sopore depressus

²² vidi somnium septem spicae pullulabant in culmo uno plenae atque pulcherrimae

²³ aliae quoque septem tenues et percussae uredine oriebantur stipula

²⁴ quae priorum pulchritudinem devorarunt narraui coniectorebus somnium et nemo est qui edisserat

²⁵ respondit Ioseph somnium regis unum est quae facturus est Deus ostendit Pharaoni

²⁶ septem boves pulchrae et septem spicae plenae septem ubertatis anni sunt eandemque vim somnii comprehendunt

²⁷ septem quoque boves tenues atque macilentae quae ascenderunt post eas et septem spicae tenues et vento urente percussae septem anni sunt venturae famis

²⁸ qui hoc ordine complebuntur

²⁹ ecce septem anni venient fertilitatis magnae in universa terra Aegypti

³⁰ quos sequentur septem anni alii tantae sterilitatis ut oblivioni tradatur cuncta retro abundantia consumptura est enim fames omnem terram

³¹ et ubertatis magnitudinem perditura inopiae magnitudo

³² quod autem vidisti secundo ad eandem rem pertinens somnium firmitatis indicium est eo quod fiat sermo Dei et velocius impleatur

³³ nunc ergo provideat rex virum sapientem et industrium et praeficiat eum terrae Aegypti

³⁴ qui constituat praepositos per singulas regiones et quintam partem fructuum per septem annos fertilitatis

³⁵ qui iam nunc futuri sunt congreget in horrea et omne frumentum sub Pharaonis potestate condatur serveturque in urbibus

³⁶ et paretur futurae septem annorum fami quae pressura est Aegyptum et non consumetur terra inopia

³⁷ placuit Pharaoni consilium et cunctis ministris eius

³⁸ locutusque est ad eos num invenire poterimus talem virum qui spiritu Dei plenus sit

³⁹ dixit ergo ad Ioseph quia ostendit Deus tibi omnia quae locutus es numquid sapientiore et similem tui invenire potero

⁴⁰ tu eris super domum meam et ad tui oris imperium cunctus populus oboediet uno tantum regni solio te praecedam

⁴¹ dicens quoque rursum Pharaon ad Ioseph ecce constitui te super universam terram Aegypti

⁴² tulit anulum de manu sua et dedit in manu eius vestivitque eum stola byssina et collo torquem auream circumposuit

⁴³ fecitque ascendere super currum suum secundum clamante praecone ut omnes coram eo genuflecterent et praepositum esse scirent universae terrae Aegypti

⁴⁴ dixit quoque rex ad Ioseph ego sum Pharaon absque tuo imperio non movebit quisquam manum aut pedem in omni terra Aegypti

⁴⁵ vertitque nomen illius et vocavit eum lingua aegyptiaca Salvatorem mundi dedit quoque illi uxorem Aseneth filiam Putiphare sacerdotis Heliopoleos egressus itaque Ioseph ad terram Aegypti

⁴⁶ triginta autem erat annorum quando stetit in conspectu regis Pharaonis circuivit omnes regiones Aegypti

⁴⁷ venitque fertilitas septem annorum et in manipulos redactae segetes congregatae sunt in horrea Aegypti

⁴⁸ omnis etiam frugum abundantia in singulis urbibus condita est

⁴⁹ tantaque fuit multitudo tritici ut harenae maris coaequaretur et copia mensuram excederet

⁵⁰ nati sunt autem Ioseph filii duo antequam veniret fames quos ei peperit Aseneth filia Putiphare sacerdotis Heliopoleos

⁵¹ vocavitque nomen primogeniti Manasse dicens oblivisci me fecit Deus omnium laborum meorum et domum patris mei

⁵² nomen quoque secundi appellavit Ephraim dicens crescere me fecit Deus in terra paupertatis meae

⁵³ igitur transactis septem annis ubertatis qui fuerant in Aegypto

⁵⁴ coeperunt venire septem anni inopiae quos praedixerat Ioseph et in universo orbe fames praevaluit in cuncta autem terra Aegypti erat panis

⁵⁵ qua esuriens clamavit populus ad Pharaonem alimenta petens quibus ille respondit ite ad Ioseph et quicquid vobis dixerit facite

⁵⁶ crescebat autem cotidie fames in omni terra aperuitque Ioseph universa horrea et vendebat Aegyptiis nam et illos oppresserat fames

⁵⁷ omnesque provinciae veniebant in Aegyptum ut emerent escas et malum inopiae temperarent

CAPITULUM 42

audiens autem Iacob quod alimenta venderentur in Aegypto dixit filiis suis quare neglegitis

² audiui quod triticum venundetur in Aegypto descendite et emite nobis necessaria ut possimus vivere et non consumamur inopia

³ descendentes igitur fratres Ioseph decem ut emerent frumenta in Aegypto

⁴ Benjamin domi retento ab Iacob qui dixerat fratribus eius ne forte in itinere quicquam patiatur mali

⁵ ingressi sunt terram Aegypti cum aliis qui pergebant ad emendum erat autem fames in terra Chanaan

⁶ et Ioseph princeps Aegypti atque ad illius nutum frumenta populis vendebantur cumque adorassent eum fratres sui

⁷ et agnovisset eos quasi ad alienos durius loquebatur interrogans eos unde venistis qui responderunt de terra Chanaan ut emamus victui necessaria

⁸ et tamen fratres ipse cognoscens non est agnitus ab eis

⁹ recordatusque somniorum quae aliquando viderat ait exploratores estis ut videatis infirmiora terrae venistis

¹⁰ qui dixerunt non est ita domine sed servi tui venerunt ut emerent cibos

¹¹ omnes filii unius viri sumus pacifici venimus nec quicquam famuli tui machinantur mali

¹² quibus ille respondit aliter est inmunita terrae huius considerare venistis

¹³ et illi duodecim inquirunt servi tui fratres sumus filii viri unius in terra Chanaan minimus cum patre nostro est alius non est super

¹⁴ hoc est ait quod locutus sum exploratores estis

¹⁵ iam nunc experimentum vestri capiam per salutem Pharaonis non egrediemini hinc donec veniat frater vester minimus

¹⁶ mittite e vobis unum et adducat eum vos autem eritis in vinculis donec probentur quae dixistis utrum falsa an vera sint alioquin per salutem Pharaonis exploratores estis

¹⁷ tradidit ergo eos custodiae tribus diebus

¹⁸ die autem tertio eductis de carcere ait facite quod dixi et vivetis Deum enim timeo

¹⁹ si pacifici estis frater vester unus ligetur in carcere vos autem abite et ferte frumenta quae emistis in domos vestras

²⁰ et fratrem vestrum minimum ad me adducite ut possim vestros probare sermones et non moriamini fecerunt ut dixerat

²¹ et locuti sunt invicem merito haec patimur quia peccavimus in fratrem nostrum videntes angustiam animae illius cum deprecaretur nos et non audivimus idcirco venit super nos ista tribulatio

²² e quibus unus Ruben ait numquid non dixi vobis nolite peccare in puerum et non audistis me en sanguis eius exquiritur

²³ nesciebant autem quod intellexeret Ioseph eo quod per interpretem loquebatur ad eos

²⁴ avertitque se parumper et flevit et reversus locutus est ad eos

²⁵ tollens Symeon et ligans illis praesentibus iussitque ministris ut implerent saccos eorum tritico et reponerent pecunias singulorum in sacculis suis datis supra cibariis in via qui fecerunt ita

²⁶ at illi portantes frumenta in asinis profecti sunt

²⁷ apertoque unus sacco ut daret iumento pabulum in diversorio contemplatus pecuniam in ore sacculi

²⁸ dixit fratribus suis reddita est mihi pecunia en habetur in sacco et obstupefacti turbatique dixerunt mutuo quidnam est hoc quod fecit nobis Deus

²⁹ veneruntque ad Iacob patrem suum in terra Chanaan et narraverunt ei omnia quae accidissent sibi dicentes

³⁰ locutus est nobis dominus terrae dure et putavit nos exploratores provinciae

³¹ cui respondimus pacifici sumus nec ullas molimur insidias

³² duodecim fratres uno patre geniti sumus unus non est super minimus cum patre versatur in terra Chanaan

³³ qui ait nobis sic probabo quod pacifici sitis fratrem vestrum unum dimittite apud me et cibaria domibus vestris necessaria sumite et abite

³⁴ fratremque vestrum minimum adducite ad me ut sciam quod non sitis exploratores et istum qui tenetur in vinculis recipere possitis ac deinceps emendi quae vultis habeatis licentiam

³⁵ his dictis cum frumenta effunderent singuli reppererunt in ore saccorum ligatas pecunias exterritisque simul omnibus

³⁶ dixit pater Iacob absque liberis me esse fecistis Ioseph non est super Symeon tenetur in vinculis Benjamin auferetis in me haec mala omnia reciderunt

³⁷ cui respondit Ruben duos filios meos interfice si non reduxero illum tibi trade in manu mea et ego eum restituam

³⁸ at ille non descendet inquit filius meus vobiscum frater eius mortuus est ipse solus remansit si quid ei adversi acciderit in terra ad quam pergitis deducetis canos meos cum dolore ad inferos

CAPITULUM 43

Interim fames omnem terram vehementer premebat

² consumptisque cibis quos ex Aegypto detulerant dixit Iacob ad filios suos revertimini et emite pauxillum escarum

³ respondit Iudas denunciavit nobis vir ille sub testificatione iurandi dicens non videbitis faciem meam nisi fratrem vestrum minimum adduxeritis vobiscum

⁴ si ergo vis mittere eum nobiscum pergemus pariter et ememus tibi necessaria

⁵ si autem non vis non ibimus vir enim ut saepe diximus denunciavit nobis dicens non videbitis faciem meam absque fratre vestro minimo

⁶ dixit eis Israhel in meam hoc fecistis miseriam ut indicaretis ei et alium habere vos fratrem

⁷ at illi responderunt interrogavit nos homo per ordinem nostram progeniem si pater viveret si haberemus fratrem et nos respondimus ei consequenter iuxta id quod fuerat sciscitatus numquid scire poteramus quod dicturus esset adducite vobiscum fratrem vestrum

⁸ Iudas quoque dixit patri suo mitte puerum mecum ut proficiscamur et possimus vivere ne moriamur nos et parvuli nostri

⁹ ego suscipio puerum de manu mea require illum nisi reduxero et tradidero eum tibi ero peccati in te reus omni tempore

¹⁰ si non intercessisset dilatio iam vice altera venissemus

¹¹ igitur Israhel pater eorum dixit ad eos si sic necesse est facite quod vultis sumite de optimis terrae fructibus in vasis vestris et deferte viro munera modicum resinae et mellis et

styracis et stactes et terebinthi et amigdalorum

12 pecuniamque duplicem ferte vobiscum et illam quam invenistis in sacculis reportate ne forte errore factum sit

13 sed et fratrem vestrum tollite et ite ad virum

14 Deus autem meus omnipotens faciat vobis eum placabilem et remittat vobiscum fratrem vestrum quem tenet et hunc Benjamin ego autem quasi orbatus absque liberis ero

15 tulerunt ergo viri munera et pecuniam duplicem et Benjamin descenderuntque in Aegyptum et steterunt coram Ioseph

16 quos cum ille vidisset et Benjamin simul praecepit dispensatori domus suae dicens introduc viros domum et occide victimas et instrue convivium quoniam mecum sunt comesuri meridie

17 fecit ille sicut fuerat imperatum et introduxit viros domum

18 ibique exterriti dixerunt mutuo propter pecuniam quam rettulimus prius in saccis nostris introducti sumus ut devolvat in nos calumniam et violenter subiciat servituti et nos et asinos nostros

19 quam ob rem in ipsis foribus accedentes ad dispensatorem

20 locuti sunt oramus domine ut audias iam ante descendimus ut emeremus escas

21 quibus emptis cum venissemus ad diversorium aperuimus sacculos nostros et invenimus pecuniam in ore saccorum quam nunc eodem pondere reportamus

22 sed et aliud adtulimus argentum ut emamus quae necessaria sunt non est in nostra conscientia quis eam posuerit in marsuppiis nostris

23 at ille respondit pax vobiscum nolite timere Deus vester et Deus patris vestri dedit vobis thesauros in sacculis vestris nam pecuniam quam dedistis mihi probatam ego habeo eduxitque ad eos Symeon

24 et introductis domum adtulit aquam et laverunt pedes suos deditque pabula asinis eorum

25 illi vero parabant munera donec ingrederetur Ioseph meridie audierant enim quod ibi comesuri essent panem

26 igitur ingressus est Ioseph domum suam obtuleruntque ei munera tenentes in manibus et adoraverunt proni in terram

27 at ille clementer resalutatis eis interrogavit dicens salvusne est pater vester senex de quo dixeratis mihi adhuc vivit

28 qui responderunt sospes est servus tuus pater noster adhuc vivit et incurvati adoraverunt eum

29 adtollens autem oculos Ioseph vidit Benjamin fratrem suum uterinum et ait iste est frater vester parvulus de quo dixeratis mihi et rursum Deus inquit misereatur tui fili mi

30 festinavitque quia commota fuerant viscera eius super fratre suo et erumpebant lacrimae et introiens cubiculum flevit

31 rursusque lota facie egressus continuit se et ait ponite panes

32 quibus adpositis seorsum Ioseph et seorsum fratribus Aegyptiis quoque qui vescebantur simul seorsum inlicitum est enim Aegyptiis comedere cum Hebraeis et profanum putant huiuscemodi convivium

33 sederunt coram eo primogenitus iuxta primogenita sua et minimus iuxta aetatem suam et mirabantur nimis

34 sumptis partibus quas ab eo acceperant maiorque pars venit Benjamin ita ut quinque partibus excederet biberuntque et inebriati sunt cum eo

CAPITULUM 44

praecepit autem Ioseph dispensatori domus suae dicens imple saccos eorum frumento quantum possunt capere et pone pecuniam singulorum in summitate sacci

² scyphum autem meum argenteum et pretium quod dedit tritici pone in ore sacci iunioris factumque est ita

³ et orto mane dimissi sunt cum asinis suis

⁴ iamque urbem exierant et processerant paululum tum Ioseph arcessito dispensatore domus surge inquit persequere viros et adprehensis dicito quare reddidistis malum pro bono

⁵ scyphum quem furati estis ipse est in quo bibit dominus meus et in quo augurari solet pessimam rem fecistis

⁶ fecit ille ut iusserat et adprehensis per ordinem locutus est

⁷ qui responderunt quare sic loquitur dominus noster ut servi tui tantum flagitii commiserint

⁸ pecuniam quam invenimus in summitate saccorum reportavimus ad te de terra Chanaan et quomodo consequens est ut furati simus de domo domini tui aurum vel argentum

⁹ apud quemcumque fuerit inventum servorum tuorum quod quaeris moriatur et nos servi erimus domini nostri

¹⁰ qui dixit fiat iuxta vestram sententiam apud quem fuerit inventum ipse sit servus meus vos autem eritis innoxii

¹¹ itaque festinato deponentes in terram saccos aperuerunt singuli

¹² quos scrutatus incipiens a maiore usque ad minimum invenit scyphum in sacco Benjamin

¹³ at illi scissis vestibus oneratisque rursum asinis reversi sunt in oppidum

¹⁴ primusque Iudas cum fratribus ingressus est ad Ioseph necdum enim de loco abierat omnesque ante eum in terra pariter corruerunt

¹⁵ quibus ille ait cur sic agere voluistis an ignoratis quod non sit similis mei in augurandi scientia

¹⁶ cui Iudas quid respondebimus inquit domino meo vel quid loquemur aut iusti poterimus obtendere Deus invenit iniquitatem servorum tuorum en omnes servi sumus domini mei et nos et apud quem inventus est scyphus

¹⁷ respondit Ioseph absit a me ut sic agam qui furatus est scyphum ipse sit servus meus vos autem abite liberi ad patrem vestrum

¹⁸ accedens propius Iudas confidenter ait oro domine mi loquatur servus tuus verbum in auribus tuis et ne irascaris famulo tuo tu es enim post Pharaonem

¹⁹ dominus meus interrogasti prius servos tuos habetis patrem aut fratrem

²⁰ et nos respondimus tibi domino meo est nobis pater senex et puer parvulus qui in senecta illius natus est cuius uterinus frater est mortuus et ipsum solum habet mater sua pater vero tenere diligit eum

²¹ dixistique servis tuis adducite eum ad me et ponam oculos meos super illum

²² suggessimus domino meo non potest puer relinquere patrem suum si enim illum dimiserit morietur

²³ et dixisti servis tuis nisi venerit frater vester minimus vobiscum non videbitis amplius faciem meam

²⁴ cum ergo ascendissemus ad famulum tuum patrem nostrum narravimus ei omnia quae locutus est dominus meus

- ²⁵ et dixit pater noster revertimini et emite nobis parum tritici
- ²⁶ cui diximus ire non possumus si frater noster minimus descendet nobiscum proficiscemur simul alioquin illo absente non audemus videre faciem viri
- ²⁷ atque ille respondit vos scitis quod duos genuerit mihi uxor mea
- ²⁸ egressus est unus et dixistis bestia devoravit eum et hucusque non conparet
- ²⁹ si tuleritis et istum et aliquid ei in via contigerit deducetis canos meos cum maerore ad inferos
- ³⁰ igitur si intravero ad servum tuum patrem nostrum et puer defuerit cum anima illius ex huius anima pendeat
- ³¹ videritque eum non esse nobiscum morietur et deducet famuli tui canos eius cum dolore ad inferos
- ³² ego proprie servus tuus qui in meam hunc recepi fidem et spopondi dicens nisi reduxero eum peccati reus ero in patrem meum omni tempore
- ³³ manebo itaque servus tuus pro puero in ministerium domini mei et puer ascendat cum fratribus suis
- ³⁴ non enim possum redire ad patrem absente puero ne calamitatis quae oppressura est patrem meum testis adsistam

CAPITULUM 45

- n**on se poterat ultra cohibere Ioseph multis coram adstantibus unde praecepit ut egrederentur cuncti foras et nullus interesset alienus agnitioni mutuae
- ² elevavitque vocem cum fletu quam audierunt Aegyptii omnisque domus Pharaonis
- ³ et dixit fratribus suis ego sum Ioseph adhuc pater meus vivit nec poterant respondere fratres nimio timore perterriti
- ⁴ ad quos ille clementer accedite inquit ad me et cum accessissent prope ego sum ait Ioseph frater vester quem vendidistis in Aegypto
- ⁵ nolite pavere nec vobis durum esse videatur quod vendidistis me in his regionibus pro salute enim vestra misit me Deus ante vos in Aegyptum
- ⁶ biennium est quod fames esse coepit in terra et adhuc quinque anni restant quibus nec arari poterit nec meti
- ⁷ praemisitque me Deus ut reservemini super terram et escas ad vivendum habere possitis
- ⁸ non vestro consilio sed Dei huc voluntate missus sum qui fecit me quasi patrem Pharaonis et dominum universae domus eius ac principem in omni terra Aegypti
- ⁹ festinate et ascendite ad patrem meum et dicetis ei haec mandat filius tuus Ioseph Deus me fecit dominum universae terrae Aegypti descende ad me ne moreris
- ¹⁰ et habita in terra Gessen erisque iuxta me tu et filii tui et filii filiorum tuorum oves tuae et armenta tua et universa quae possides
- ¹¹ ibique te pascam adhuc enim quinque anni residui sunt famis ne et tu pereas et domus tua et omnia quae possides
- ¹² en oculi vestri et oculi fratris mei Benjamin vident quod os meum loquatur ad vos
- ¹³ nuntiate patri meo universam gloriam meam et cuncta quae vidistis in Aegypto festinate et adducite eum ad me
- ¹⁴ cumque amplexatus recidisset in collum Benjamin fratris sui flevit illo quoque flente similiter super collum eius

- ¹⁵ osculatusque est Ioseph omnes fratres suos et ploravit super singulos post quae ausi sunt loqui ad eum
- ¹⁶ auditumque est et celebri sermone vulgatum in aula regis venerunt fratres Ioseph et gavisus est Pharaon atque omnis familia eius
- ¹⁷ dixitque ad Ioseph ut imperaret fratribus suis dicens onerantes iumenta ite in terram Chanaan
- ¹⁸ et tollite inde patrem vestrum et cognationem et venite ad me et ego dabo vobis omnia bona Aegypti ut comedatis medullam terrae
- ¹⁹ praecipe etiam ut tollant plaustra de terra Aegypti ad subvectionem parvulorum suorum et coniugum ac dicito tollite patrem vestrum et properate quantocius venientes
- ²⁰ ne dimittatis quicquam de supellectili vestra quia omnes opes Aegypti vestrae erunt
- ²¹ fecerunt filii Israhel ut eis mandatum fuerat quibus dedit Ioseph plaustra secundum Pharaonis imperium et cibaria in itinere
- ²² singulisque proferri iussit binas stolas Benjamin vero dedit trecentos argenteos cum quinque stolis optimis
- ²³ tantundem pecuniae et vestium mittens patri suo addens eis asinos decem qui subveherent ex omnibus divitiis Aegypti et totidem asinas triticum in itinere panesque portantes
- ²⁴ dimisit ergo fratres suos et proficiscentibus ait ne irascamini in via
- ²⁵ qui ascendentes ex Aegypto venerunt in terram Chanaan ad patrem suum Iacob
- ²⁶ et nuntiaverunt ei dicentes Ioseph vivit et ipse dominatur in omni terra Aegypti quo audito quasi de gravi somno evigilans tamen non credebat eis
- ²⁷ illi contra referebant omnem ordinem rei cumque vidisset plaustra et universa quae miserat revixit spiritus eius
- ²⁸ et ait sufficit mihi si adhuc Ioseph filius meus vivit vadam et videbo illum antequam moriar

CAPITULUM 46

profectusque Israhel cum omnibus quae habebat venit ad puteum Iuramenti et mactatis ibi victimis Deo patris sui Isaac

- ² audivit eum per visionem nocte vocantem se et dicentem sibi Iacob Iacob cui respondit ecce adsum
- ³ ait illi Deus ego sum Fortissimus Deus patris tui noli timere et descende in Aegyptum quia in gentem magnam faciam te ibi
- ⁴ ego descendam tecum illuc et ego inde adducam te revertentem Ioseph quoque ponet manum suam super oculos tuos
- ⁵ surrexit Iacob a puteo Iuramenti tuleruntque eum filii cum parvulis et uxoribus suis in plaustis quae miserat Pharaon ad portandum senem
- ⁶ et omnia quae possederat in terra Chanaan venitque in Aegyptum cum omni semine suo
- ⁷ filii eius et nepotes filiae et cuncta simul progenies
- ⁸ haec sunt autem nomina filiorum Israhel qui ingressi sunt in Aegyptum ipse cum liberis suis primogenitus Ruben
- ⁹ filii Ruben Enoch et Phallu et Esrom et Charmi
- ¹⁰ filii Symeon Lemuhel et Iamin et Ahod et Iachin et Saher et Saul filius Chananitidis

- 11** filii Levi Gerson Caath et Merari
- 12** filii Iuda Her et Onan et Sela et Phares et Zara mortui sunt autem Her et Onan in terra Chanaan nati sunt filii Phares Esrom et Amul
- 13** filii Isachar Thola et Phua et Iob et Semron
- 14** filii Zabulon Sared et Helon et Iahelel
- 15** hii filii Liae quos genuit in Mesopotamiam Syriae cum Dina filia sua omnes animae filiorum eius et filiarum triginta tres
- 16** filii Gad Sephion et Haggi Suni et Esebon Heri et Arodi et Areli
- 17** filii Aser Iamne et Iesua et Iesui et Beria Sara quoque soror eorum filii Beria Heber et Melchihel
- 18** hii filii Zelphae quam dedit Laban Liae filiae suae et hos genuit Iacob sedecim animas
- 19** filii Rahel uxoris Iacob Ioseph et Benjamin
- 20** nati sunt Ioseph filii in terra Aegypti quos genuit ei Aseneth filia Putiphare sacerdotis Heliopoleos Manasses et Ephraim
- 21** filii Benjamin Bela et Bechor et Asbel Gera et Naaman et Ehi et Ros Mophim et Opphim et Ared
- 22** hii filii Rahel quos genuit Iacob omnes animae quattuordecim
- 23** filii Dan Usim
- 24** filii Nepthalim Iasihel et Guni et Hieser et Sallem
- 25** hii filii Balae quam dedit Laban Raheli filiae suae et hos genuit Iacob omnes animae septem
- 26** cunctae animae quae ingressae sunt cum Iacob in Aegyptum et egressae de femore illius absque uxoribus filiorum sexaginta sex
- 27** filii autem Ioseph qui nati sunt ei in terra Aegypti animae duae omnis anima domus Iacob quae ingressa est Aegyptum fuere septuaginta
- 28** misit autem Iudam ante se ad Ioseph ut nuntiaret ei et ille occurreret in Gessen
- 29** quo cum pervenisset iuncto Ioseph curru suo ascendit obviam patri ad eundem locum vidensque eum inruit super collum eius et inter amplexus fleuit
- 30** dixitque pater ad Ioseph iam laetus moriar quia vidi faciem tuam et superstitem te relinquo
- 31** et ille locutus est ad fratres et ad omnem domum patris sui ascendam et nuntiabo Pharaoni dicamque ei fratres mei et domus patris mei qui erant in terra Chanaan venerunt ad me
- 32** et sunt viri pastores ovium curamque habent alendorum gregum pecora sua et armenta et omnia quae habere potuerunt adduxerunt secum
- 33** cumque vocaverit vos et dixerit quod est opus vestrum
- 34** respondebitis viri pastores sumus servi tui ab infantia nostra usque in praesens et nos et patres nostri haec autem dicetis ut habitare possitis in terra Gessen quia detestantur Aegyptii omnes pastores ovium

CAPITULUM 47

Ingressus ergo Ioseph nuntiavit Pharaoni dicens pater meus et fratres oves eorum et armenta et cuncta quae possident venerunt de terra Chanaan et ecce consistunt in terra Gessen

- ² extremos quoque fratrum suorum quinque viros statuit coram rege
- ³ quos ille interrogavit quid habetis operis responderunt pastores ovium sumus servi tui et nos et patres nostri
- ⁴ ad peregrinandum in terra tua venimus quoniam non est herba gregibus servorum tuorum ingravescente fame in regione Chanaan petimusque ut esse nos iubeas servos tuos in terra Gessen
- ⁵ dixit itaque rex ad Ioseph pater tuus et fratres tui venerunt ad te
- ⁶ terra Aegypti in conspectu tuo est in optimo loco fac habitare eos et trade eis terram Gessen quod si nosti esse in eis viros industrios constitue illos magistros pecorum meorum
- ⁷ post haec introduxit Ioseph patrem suum ad regem et statuit eum coram eo qui benedicens illi
- ⁸ et interrogatus ab eo quot sunt dies annorum vitae tuae
- ⁹ respondit dies peregrinationis vitae meae centum triginta annorum sunt parvi et mali et non pervenerunt usque ad dies patrum meorum quibus peregrinati sunt
- ¹⁰ et benedicto rege egressus est foras
- ¹¹ Ioseph vero patri et fratribus suis dedit possessionem in Aegypto in optimo loco terrae solo Ramesses ut praeceperat Pharao
- ¹² et alebat eos omnemque domum patris sui praebens cibaria singulis
- ¹³ in toto enim orbe panis deerat et oppresserat fames terram maxime Aegypti et Chanaan
- ¹⁴ e quibus omnem pecuniam congregavit pro venditione frumenti et intulit eam in aerarium regis
- ¹⁵ cumque defecisset emptoris pretium venit cuncta Aegyptus ad Ioseph dicens da nobis panes quare morimur coram te deficiente pecunia
- ¹⁶ quibus ille respondit adducite pecora vestra et dabo vobis pro eis cibos si pretium non habetis
- ¹⁷ quae cum adduxissent dedit eis alimenta pro equis et ovibus et bubus et asinis sustentavitque eos illo anno pro commutatione pecorum
- ¹⁸ veneruntque anno secundo et dixerunt ei non celamus dominum nostrum quod deficiente pecunia pecora simul defecerint nec clam te est quod absque corporibus et terra nihil habeamus
- ¹⁹ cur ergo morimur te vidente et nos et terra nostra tui erimus eme nos in servitatem regiam et praebe semina ne pereunte cultore redigatur terra in solitudinem
- ²⁰ emit igitur Ioseph omnem terram Aegypti vendentibus singulis possessiones suas prae magnitudine famis subiecitque eam Pharaoni
- ²¹ et cunctos populos eius a novissimis terminis Aegypti usque ad extremos fines eius
- ²² praeter terram sacerdotum quae a rege tradita fuerat eis quibus et statuta cibaria ex horreis publicis praebebantur et idcirco non sunt compulsi vendere possessiones suas
- ²³ dixit ergo Ioseph ad populos en ut cernitis et vos et terram vestram Pharao possidet accipite semina et serite agros
- ²⁴ ut fruges habere possitis quintam partem regi dabitis quattuor reliquas permitto vobis in sementem et in cibos famulis et liberis vestris
- ²⁵ qui responderunt salus nostra in manu tua est respiciat nos tantum dominus noster et laeti serviemus regi
- ²⁶ ex eo tempore usque in praesentem diem in universa terra Aegypti regibus quinta pars

solvitur et factum est quasi in legem absque terra sacerdotali quae libera ab hac condicione fuit

27 habitavit ergo Israhel in Aegypto id est in terra Gessen et possedit eam auctusque est et multiplicatus nimis

28 et vixit in ea decem et septem annis factique sunt omnes dies vitae illius centum quadraginta septem annorum

29 cumque adpropinquare cerneret mortis diem vocavit filium suum Ioseph et dixit ad eum si inveni gratiam in conspectu tuo pone manum sub femore meo et facies mihi misericordiam et veritatem ut non sepelias me in Aegypto

30 sed dormiam cum patribus meis et auferas me de hac terra condasque in sepulchro maiorum cui respondit Ioseph ego faciam quod iussisti

31 et ille iura ergo inquit mihi quo iurante adoravit Israhel Deum conversus ad lectuli caput

CAPITULUM 48

his ita transactis nuntiatum est Ioseph quod aegrotaret pater eius qui adsumptis duobus filiis Manasse et Ephraim ire perrexit

2 dictumque est seni ecce filius tuus Ioseph venit ad te qui confortatus sedit in lectulo

3 et ingresso ad se ait Deus omnipotens apparuit mihi in Luza quae est in terra Chanaan benedixitque mihi

4 et ait ego te augebo et multiplicabo et faciam in turbas populorum daboque tibi terram hanc et semini tuo post te in possessionem sempiternam

5 duo igitur filii tui qui nati sunt tibi in terra Aegypti antequam huc venirem ad te mei erunt Ephraim et Manasses sicut Ruben et Symeon reputabuntur mihi

6 reliquos autem quos genueris post eos tui erunt et nomine fratrum suorum vocabuntur in possessionibus suis

7 mihi enim quando veniebam de Mesopotamiam mortua est Rahel in terra Chanaan in ipso itinere eratque vernal tempus et ingrediebar Ephratam et sepelivi eam iuxta viam Ephratae quae alio nomine appellatur Bethleem

8 videns autem filios eius dixit ad eum qui sunt isti

9 respondit filii mei sunt quos dedit mihi Deus in hoc loco adduc inquit eos ad me ut benedicam illis

10 oculi enim Israhel caligabant prae nimia senectute et clare videre non poterat adplicitosque ad se deosculatus et circumplexus

11 dixit ad filium non sum fraudatus aspectu tuo insuper ostendit mihi Deus semen tuum

12 cumque tulisset eos Ioseph de gremio patris adoravit pronus in terram

13 et posuit Ephraim ad dexteram suam id est ad sinistram Israhel Manassen vero in sinistra sua ad dexteram scilicet patris adplicuitque ambos ad eum

14 qui extendens manum dextram posuit super caput Ephraim iunioris fratris sinistram autem super caput Manasse qui maior natu erat commutans manus

15 benedixitque Ioseph filio suo et ait Deus in cuius conspectu ambulaverunt patres mei Abraham et Isaac Deus qui pascit me ab adolescentia mea usque in praesentem diem

16 angelus qui eruit me de cunctis malis benedicat pueris et invocetur super eos nomen meum nomina quoque patrum meorum Abraham et Isaac et crescant in multitudinem super terram

17 videns autem Ioseph quod posuisset pater suus dexteram manum super caput Ephraim

graviter accepit et adprehensam patris manum levare conatus est de capite Ephraim et transferre super caput Manasse

18 dixitque ad patrem non ita convenit pater quia hic est primogenitus pone dexteram tuam super caput eius

19 qui rennuens ait scio fili mi scio et iste quidem erit in populos et multiplicabitur sed frater eius iunior maior illo erit et semen illius crescet in gentes

20 benedixitque eis in ipso tempore dicens in te benedicetur Israhel atque dicetur faciat tibi Deus sicut Ephraim et sicut Manasse constituitque Ephraim ante Manassen

21 et ait ad Ioseph filium suum en ego morior et erit Deus vobiscum reducetque vos ad terram patrum vestrorum

22 do tibi partem unam extra fratres tuos quam tuli de manu Amorrei in gladio et arcu meo

CAPITULUM 49

Vocavit autem Iacob filios suos et ait eis congregamini ut adnuntiem quae ventura sunt vobis diebus novissimis

2 congregamini et audite filii Iacob audite Israhel patrem vestrum

3 Ruben primogenitus meus tu fortitudo mea et principium doloris mei prior in donis maior imperio

4 effusus es sicut aqua non crescas quia ascendisti cubile patris tui et maculasti stratum eius

5 Symeon et Levi fratres vasa iniquitatis bellantia

6 in consilio eorum ne veniat anima mea et in coetu illorum non sit gloria mea quia in furore suo occiderunt virum et in voluntate sua suffoderunt murum

7 maledictus furor eorum quia pertinax et indignatio illorum quia dura dividam eos in Iacob et dispergam illos in Israhel

8 Iuda te laudabunt fratres tui manus tua in cervicibus inimicorum tuorum adorabunt te filii patris tui

9 catulus leonis Iuda a praeda fili mi ascendisti requiescens accubuisti ut leo et quasi leaena quis suscitabit eum

10 non auferetur sceptrum de Iuda et dux de femoribus eius donec veniat qui mittendus est et ipse erit expectatio gentium

11 ligans ad vineam pullum suum et ad vitem o fili mi asinam suam lavabit vino stolam suam et sanguine uvae pallium suum

12 pulchriores oculi eius vino et dentes lacte candidiores

13 Zabulon in litore maris habitabit et in statione navium pertingens usque ad Sidonem

14 Isachar asinus fortis accubans inter terminos

15 vidit requiem quod esset bona et terram quod optima et subposuit umerum suum ad portandum factusque est tributis serviens

16 Dan iudicabit populum suum sicut et alia tribus Israhel

17 fiat Dan coluber in via cerastes in semita mordens ungulas equi ut cadat ascensor eius retro

18 salutare tuum expectabo Domine

19 Gad accinctus proeliabitur ante eum et ipse accingetur retrorsum

20 Aser pinguis panis eius et praebebit delicias regibus

- ²¹ Nepthalim cervus emissus et dans eloquia pulchritudinis
- ²² filius adcrevens Ioseph filius adcrevens et decorus aspectu filiae discurrerunt super murum
- ²³ sed exasperaverunt eum et iurgati sunt invideruntque illi habentes iacula
- ²⁴ sedit in forti arcus eius et dissoluta sunt vincula brachiorum et manuum illius per manus potentis Iacob inde pastor egressus est lapis Israhel
- ²⁵ Deus patris tui erit adiutor tuus et Omnipotens benedicet tibi benedictionibus caeli desuper benedictionibus abyssi iacentis deorsum benedictionibus uberum et vulvae
- ²⁶ benedictiones patris tui confortatae sunt benedictionibus patrum eius donec veniret desiderium collium aeternorum fiant in capite Ioseph et in vertice nazarei inter fratres suos
- ²⁷ Benjamin lupus rapax mane comedet praedam et vespere dividet spolia
- ²⁸ omnes hii in tribubus Israhel duodecim haec locutus est eis pater suus benedixitque singulis benedictionibus propriis
- ²⁹ et praecepit eis dicens ego congregor ad populum meum sepelire me cum patribus meis in spelunca duplici quae est in agro Ephron Hetthei
- ³⁰ contra Mambre in terra Chanaan quam emit Abraham cum agro ab Ephron Hettheo in possessionem sepulchri
- ³¹ ibi sepelierunt eum et Sarram uxorem eius ibi sepultus est Isaac cum Rebecca coniuge ibi et Lia condita iacet
- ³² finitisque mandatis quibus filios instruebat collegit pedes suos super lectulum et obiit adpositusque est ad populum suum
- ³³

CAPITULUM 50

- Q**uod cernens Ioseph ruit super faciem patris flens et deosculans eum
- ² praecepitque servis suis medicis ut aromatibus condirent patrem
- ³ quibus iussa explentibus transierunt quadraginta dies iste quippe mos erat cadaverum conditorum flevitque eum Aegyptus septuaginta diebus
- ⁴ et expleto planctus tempore locutus est Ioseph ad familiam Pharaonis si inveni gratiam in conspectu vestro loquimini in auribus Pharaonis
- ⁵ eo quod pater meus adiuraverit me dicens en morior in sepulchro meo quod fodi mihi in terra Chanaan sepelies me ascendam igitur et sepeliam patrem meum ac revertar
- ⁶ dixitque ei Pharaon ascende et sepeli patrem tuum sicut adiuratus es
- ⁷ quo ascendente ierunt cum eo omnes senes domus Pharaonis cunctique maiores natu terrae Aegypti
- ⁸ domus Ioseph cum fratribus suis absque parvulis et gregibus atque armentis quae dereliquerant in terra Gessen
- ⁹ habuit quoque in comitatu currus et equites et facta est turba non modica
- ¹⁰ veneruntque ad aream Atad quae sita est trans Iordanem ubi celebrantes exequias planctu magno atque vehementi impleverunt septem dies
- ¹¹ quod cum vidissent habitatores terrae Chanaan dixerunt planctus magnus est iste Aegyptiis et idcirco appellaverunt nomen loci illius Planctus Aegypti
- ¹² fecerunt ergo filii Iacob sicut praeceperat eis
- ¹³ et portantes eum in terram Chanaan sepelierunt in spelunca duplici quam emerat

Abraham cum agro in possessionem sepulchri ab Ephron Hettheo contra faciem Mambre
14 reversusque est Ioseph in Aegyptum cum fratribus suis et omni comitatu sepulto patre
15 quo mortuo timentes fratres eius et mutuo conloquentes ne forte memor sit iniuriae
quam passus est et reddat nobis malum omne quod fecimus
16 mandaverunt ei pater tuus praecepit nobis antequam moreretur
17 ut haec tibi verbis illius diceremus obsecro ut obliviscaris sceleris fratrum tuorum et
peccati atque malitiae quam exercuerunt in te nos quoque oramus ut servis Dei patris tui
dimittas iniquitatem hanc quibus auditis flevit Ioseph
18 veneruntque ad eum fratres sui et proni in terram dixerunt servi tui sumus
19 quibus ille respondit nolite timere num Dei possumus rennuere voluntatem
20 vos cogitastis de me malum et Deus vertit illud in bonum ut exaltaret me sicut
inpraesentiarum cernitis et salvos faceret multos populos
21 nolite metuere ego pascam vos et parvulos vestros consolatusque est eos et blande ac
leniter est locutus
22 et habitavit in Aegypto cum omni domo patris sui vixitque centum decem annis
23 (50:22) et vidit Ephraim filios usque ad tertiam generationem filii quoque Machir filii
Manasse nati sunt in genibus Ioseph
24 (50:23) quibus transactis locutus est fratribus suis post mortem meam Deus visitabit
vos et ascendere faciet de terra ista ad terram quam iuravit Abraham Isaac et Iacob
25 (50:24) cumque adiurasset eos atque dixisset Deus visitabit vos asportate vobiscum
ossa mea de loco isto
26 (50:25) mortuus est expletis centum decem vitae suae annis et conditus aromatibus
repositus est in loculo in Aegypto

For other languages please go to **www.wordproject.org**